SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 119, ЧИСЛО 23, П'ЯТНИЦЯ, 8 ЧЕРВНЯ 2012 РОКУ | 1893 | Vol. 119, No. 23, FRIDAY, JUNE 8, 2012 | $1.00

Україна і НАТО: оцінка взаємин

На конференції промовляє Деймон Вілсон, виконавчий віце-президент Атлантичної Ради. (Фото: Леся Куропась)

Мирон Б. Куропась

ЧИКАҐО. – У той час, як заарештовували трьох анархістів за виготовлення „коктейлів Молотова" у мешканні в районі Бріджпорту у Чикаґо (в будинку колишнього посадника міста Річарда Дж. Дейлі), які вони збиралися використати у протестах проти миротворчих операцій НАТО, високоповажна група теперішніх та колишніх урядових службовців зі Сполучених Штатів Америки, Канади, Польщі, Великобританії та України зібралася 19 травня в чикаґському „Українському селі", щоб обговорити стосунки між Україною і НАТО.

Це були справді „зіркові особистості", чиї знання про Україну, її минуле і теперішнє, – винятскові. І хоч їх висновки не були надто оптимістичними, однак, ґрунтовані на великому досвіді міркування не

(Продовження на стор. 16)

НА ТЕМИ ДНЯ

Мовна зрада Верховної Ради

Петро Часто

У вівторок, 5 червня, Верховна Рада схвалила, у першому читанні, законопроєкт „Про засади мовної політики". За нього, хоч це дуже дивно й незрозуміло, проголосували навіть деякі опозиційні депутати, наприклад, Сергій Василенко та Сергій Харовський, котрі того ж дня були за цей негідний вчинок виключені з фракції „Нашої України – Народної самооборони".

Обговорення проєкту не було ніякого. Провладна парляментська більшість, зовні нахабна і самовпевнена, насправді тремтіла від страху. Під Верховною Радою тисячі киян протестували проти цієї чергової антиукраїнської провокації Партії Реґіонів. Масові віча захисників української мови на українській землі відбувалися також біля Маріїнського парку і на вулиці Грушевського. Щоправда, у тих же місцях стояли великі групи нібито прихильників влади – їх звезли до столиці і добре заплатили за п'яні крики і образи, адресовані українським патріотам і українській мові.

В українських засобах масової інформації – буря відгуків. Ось думка незалежного депутата Верховної Ради Олега Ляшка: „Дискредитувавши себе у всьому світі, ця банда намагається налагодити стосунки хоча б з Росією і робить Москві такий презент ціною своєї ідентичности... „Об'єднана" опозиція – ялова, недієздатна. Маючи 155 „штиків" у Верховній Раді, вона не здатна захистити ні Україну, ні українську мову, ні українських громадян. Отара овець на чолі з кроликом...".

Публіцист і громадський діяч Зорян Шкіряк – про свою спробу заговорити з молодими людьми під синьо-білими „реґіональними" прапорами: „Під впливом алькоголю вони аґресивно реаґували на мою українську сорочку, проводжаючи мене криками про бандерівську сволоту і добірним матом. Щонебудь доводити і пояснювати було безперспективним...Безумовно, все це відбувається з благословення Януковича. Я дивуюся – якими ж треба бути невігласами, щоб влаштувати цю політичну, нікому не потрібну провокацію за три дні до початку „Евро-2012". Янукович уже ізгой в цивілі-

(Закінчення на стор. 3)

Делеґація канадського уряду відвідала Україну

ОТАВА. – Делеґація канадського уряду 14-18 травня провела п'ятиденні засідання в Києві, Харкові і Львові – слухання на тему прав людини в Україні. Відбулися зустрічі з експертами та спостерігачами за соціяльною, політичною, економічною ситуацією та дотриманням прав людини в Україні. На зустрічах також побували представники організованої канадсько-української громади, включно з виконавчим директором Конґресу Українців Канади Тарасом Залуським, головою Канадсько-Української фундації Богданом Онищуком, виконавчим директором Ліґи Українців Канади Борисом Потапенком.

14 травня на засіданні з доповідями виступили представники, члени родин та адвокати Юлії Тимошенко, Юрія Луценка та Валерія Іващенка, які розповіли про обставини арешту, утримання під вартою, винесення вироку і ув'язнення діячів опозиції. Були заслухані доповіді представників Генеральної прокуратури, уповноваженого з прав людини у Верховній Раді, Державної служби виконання покарань, Міністерства юстиції. Канадська делеґація мала робочий обід з головою Комітету з міжнародних справ Верховної Ради Олегом Білорусом.

У другій половині дня розглядалися питання економіки, підприємництва та інвестицій. Учасником засідань була Українсько-Канадська торгова палата, з доповідями від якої виступили виконавчий директор у Києві Емма Турос та член дирекції Данило Білак. Розмова зосередилася на податкових та реґулятивних питаннях, корупції та факторах, що впливають на чужоземних інвесторів.

Комісія також заслухала представників Комітету на підтримку демократії в Україні, який представляли колишній Посол України в Канаді Юрій Щербак і Дмитро Павличко. Вони заявили, що уряд порушує Конституцію України і що підтримка Канади має вирішальне значення для України щодо збереження демократичного курсу.

Посольство Канади в Україні влаштувало офіційне прийняття, присвячене 20-річчю канадсько-українських двосторонніх взаємин, під час якого виступив голова делеґації Боб Дешерт, Посол Канади в Україні Трой Лулашник, Заступник міністра закордонних справ України Павло Климкін.

15 травня засідання розпочалися заслуховуванням представників опозиції Анатолія Гриценка, Олега Тягнибока, Сергія Саса, Андрія Пишного та Ростислава Павленка. Вони говорили про стратегічне об'єднання опозиційних сил на осінніх виборах до Верховної Ради. Після цього відбулося засідання на тему свободи засобів масової інформації.

У другій половині дня учасниками виступів були представники Центральної виборчої комісії, Міжнародного фонду виборчих систем, Комітету виборців України і „Опори", які зауважили, що існує ряд невирішених питань щодо виборчих комісій, кордонів виборчих округ, потреби у вишколенні та координації роботи груп спостерігачів. Основною проблемою під час голосування буде купівля голосів, а також використання адміністративних ресурсів владною партією.

16 травня, в Харкові, перед комісією виступили представники засобів масової інформації, прав людини та громадянського суспільства Євген Захаров, Ольга Мірошник, Анґеліна Солдатенко, Олег Юхт.

Після цього відбувся робочий обід з посадником Харкова Генадієм Кернесом та представниками адміністрації, під час якого мова зосередилася на обговоренні перспектив розвитку области.

Делеґація відвідала лікарню, де утримувалась Ю. Тимошенко. Прохання комісії про зустріч з Ю. Тимошенко було відхилене.

17 травня комісія продовжила слухання у Львові, де відбулася офіційна зустріч з посадником Андрієм Садовим і представниками адмі-

(Закінчення на стор. 15)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Опозиція в безперервній акції протесту

КИЇВ. — Опозиційні політичні сили проводитимуть безперервну акцію протесту проти ухвалення законопроєкту „Про засади державної мовної політики“ по всій Україні. „Наші колеґи встановлюють аґітаційні намети і ми будемо оголошувати безтермінову акцію. Скільки людей зможе взяти участь у цій акції – це питання вже до кожного громадянина“, – сказав перший заступник провідника партії „Батьківщина“ Олександер Турчинов 5 червня. „Я ще раз хочу сказати, що акція буде безперервною і буде проводитися у всіх обласних центрах, у всіх реґіонах“, – сказав О. Турчинов. У свою чергу, провідник партії „Фронт змін“ Арсеній Яценюк наголосив, що активісти опозиційних партій намагаються розгорнути намети, однак „Беркут“ побив активістів. „Остаточний плян акції наступний – акція безтермінова. Ми обов’язково будемо аґітувати своїх европейських друзів для того, щоб вони знали хоча б кілька слів українською мовою“, – сказав А. Яценюк. Він наголосив, що опозиції не вдалося зірвати голосування закону про мови у першому читанні, проте вона не допустить остаточного його ухвалення. Він закликав українців підтримати опозицію в безперервній акції протесту. Крім того, О. Турчинов заявив про намір біля фан-зони для чужоземних уболівальників, які приїхали на „Евро-2012“, яка розташована на вул. Хрещатик, розмістити активістів, які будуть допомагати чужоземцям вивчати українську мову. Бійці спецпідрозділу „Беркут“ витіснили прихильників опозиції з території фанзони „Евро-2012“ на Майдані Незалежности. *(„Кореспондент“)*

Спроба скасування Харківських угод

КИЇВ. — Законопроєкт про скасування Харківських угод зареєструвала у Верховній Раді опозиція. За повідомленням на сайті парляменту, автором законопроєкту є народний депутат від Бльоку Юлії Тимошенко Володимир Яворівський, утім, самого тексту документа – покищо немає. Нагадаємо, напередодні Конституцій суд повернув народним обранцям право ініціювати скасування міжнародних договорів. Харківські угоди були підписані у квітні 2010 році. За ними перебування Чорноморської фльоти Росії в Криму продовжено на 25 років – в обмін на знижку вартости газу на 30 відс. Тоді опозиція назвала це державною зрадою. Ратифікація угоди у Верховній Раді супроводжувалася бійками, киданням яєць та димових шашок. *(„5-канал“)*

В. Пшонка – про втручання США

КИЇВ. — Ініціятива конґресменів США про заборону в’їзду в цю країну Вікторові Януковичеві і Вікторові Пшонці є „прямим втручанням“. Про це 1 червня заявив Генеральний прокурор В. Пшонка. „А за що (заборонити в’їзд), за те, що правоохоронні органи виконали вимоги закону? І американський Конґрес, не знаючи ситуації, хоче зробити заборону? Хіба це не свідчення прямого втручання?“, – сказав він. „Це питання політизують, щоб проти Юлії Тимошенко не відбулися інші судові процеси. Навіщо їм це – у них треба запитати. Думаю, щоб деморалізувати обстановку, розхитати ситуацію, того ж Генпрокурора, а також залякати слідчу групу, яка займається розслідуванням“, – заявив В. Пшонка. *(„Українська правда“)*

Вшанували пам’ять Євгена Петрушевича

ЛЬВІВ. — У місті Лева 3 червня відбулися заходи з нагоди 149-ої річниці від дня народження Президента Західньо-Української Народної Республіки (ЗУНР) Євгена Петрушевича. Є. Петрушевич (народився 3 червня 1863 року в Буську – помер 29 серпня 1940 року в Берліні) – український громадсько-політичний діяч, президент ЗУНР. Перепохований 1 листопада 2002 року у Львові на Личаківському кладовищі. 1 листопада 2008 року на Батьківщині Є. Петрушевича у Буську, що на Львівщині, відкрито перший в Україні монумент президентові ЗУНР. Квіти на могилу Є. Петрушевича на Личакові поклали міські та обласні посадовці і представники громадськости. *(„День“)*

У Львові поховали Бориса Возницького

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 23 травня, на 87-му році життя, загинув у автокатастрофі в результаті серцевого нападу Борис Возницький – український мистецтвознавець, директор Львівської ґалерії мистецтв, академік Української Академії Мистецтв, Герой України, лавреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, Заслужений працівник культури України та Польщі, президент Українського національного комітету Міжнародної ради музеїв (ICOM).

Україна втратила великого ентузіяста музейної справи. Надзвичайно багато він зробив для комплектування фондів багатьох музеїв. Найбільшим його дітищем став Олеський замок.

25 травня Львів прощався з Б. Возницьким. Похорон почався Молебнем біля палацу Потоцьких. Потім труну з тілом повезли до храму св. Миколая, де була відслужена Панахида, звідки почесна військова варта понесла труну вулицями Львова до місця поховання на Личаківський цвинтар. Тисячі людей проводжали цю скромну, видатну людину до місця вічного спочинку.

На цвинтарі була зачитана телеграма від Президента України Віктора Януковича, виступили представники місцевої влади та громадськости. Хорова капеля „Дударик“ заспівала „Чуєш, брате мій“.

Жалобна церемонія закінчилася рушничним салютом і виконанням гимну. „Дударик“ заспівав „Заповіт“, „Думи, мої думи“, „Реве та стогне“.

Похоронна процесія на вулицях Львова. (Фото: Марта Осадца)

Останнє прижиттєве фото Бориса Возницького, якого зфотографував 25 березня журналіст Олександер Вівчарик під час подорожі за маршрутом „Золота підкова Львівщини“, у якій його супроводжував Б. Возницький.

Змагалися молоді націоналісти

Назар Матлак

КИЇВ. – 26 травня молодь столиці змагалася у конкурсі до Дня Героїв „Знай наших!“, який організував Молодіжний Націоналістичний Конгрес за підтримки Валентина Наливайченка. Команди виконали 14 завдань з історії Києва та національно-визвольних змагань. Всіх учасників нагороджено заохочувальними подарунками. А команди-переможці отримали спеціяльні нагороди від В. Наливайченка. На фото: учасники змагань на честь Дня Героїв.

Свято Героїв відбулося на Бережанщині

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 23 травня на славній горі Лисоня поблизу Бережан з нагоди Свята героїв, за участи районної влади, громадської організації „Зарваницька ініціятива“, мешканців Тернополя, відбулося урочисте покладання квітів до пам’ятника Січовим Стрільцям, котрі вписали золотими літерами переможні сторінки в історію України. Панахиду відслужили сім священиків різних конфесій.

Патріотична хода на честь українських героїв у Бережанах. (Фото: Тетяна Будар)

27 травня в Бережанах відбувся форум громадсько-політичного об’єднання „Українська справа“ з участю відомого політичного діяча Валентина Наливайченка, громадських організацій „Тризуб“ і Братство ветеранів Української Повстанської Армії, а також патріотична хода „Хресна дорога українських героїв“.

8 червня в Україні та Польщі починається „Евро-2012"

З наступного числа „Свобода" вміщуватиме докладну інформацію про хід Чемпіонату Европи з футболу, а сьогодні подаємо окремі вістки з підготування „Евро-2012".

■ 30 травня Президент України Віктор Янукович на засіданні Комітету з проведення в Україні фінальної частини „Евро-2012" закликав владу міст, які прийматимуть чемпіонат, надати своїм містам святкового вигляду, зокрема висадити квіти, щоб міста виглядали святково.

■ Скляний дах над президентською ложею на стадіоні „Олімпійський" в Києві буде закрито спеціяльною плівкою з метою безпеки, повідомила „Німецька хвиля". Газета зауважила, що під час реконструкції цього стадіону загинуло 10 робітників – більше, ніж на будівництві трьох стадіонів у Південній Африці.

■ Станом на 29 травня уболівальники збірної команди Англії купили лише 2,000 квитків з виділених 6,000 квитків на змагання своєї команди в груповому етапі „Евро-2012" проти Франції 11 червня і України 19 червня в Донецьку. Решта квитків повернута УЕФА.

■ Президент України В. Янукович під час засідання Ради національної безпеки і оборони заявив, що територію України потрібно зробити „небезпечною" не тільки для „життя громадян", а й для гостей, які приїдуть на „Евро-2012". Виступаючи на відкритті „Олімпійського дому", він зазначив, що ця подія відбувається напередодні 13-их Олімпійських ігор в Лондоні. Насправді XIII Олімпіяда мала відбутися в Лондоні в 1944 році, але була скасована, тому що йшла Друга світова війна.

■ Станції метро „Хрещатик" і „Майдан Незалежности" в Києві буде закрито на час „Евро-2012". За чотири години до початку змагань закриватимуться також станції метро „Палац спорту" та „Олімпійська".

■ На час проведення фінальної частини „Евро-2012" в Києві буде збільшено кількість рухомого складу громадського наземного транспорту великої та надвеликої місткости. З 1 червня буде організовано рух 60 автобусів від летовища „Бориспіль" до станції метро „Бориспільська", додаткового тролейбусного маршруту від летовища „Жуляни".

■ 29 травня головний тренер збірної України Олег Блохін назвав остаточний список з 23-ох футболістів, які візьмуть участь в „Евро-2012". Це воротарі Олександер Горяїнов, Максим Коваль, Андрій П'ятов, захисники Богдан Бутко, Олександер Кучер, Ярослав Ракицький, В'ячеслав Шевчук, Тарас Михалик, Євген Хачеріді, Євген Селін, півзахисники Олександер Алієв, Денис Гармаш, Олег Гусєв, Андрій Ярмоленко, Євген Коноплянка, Руслан Ротань, Сергій Назаренко, Анатолій Тимощук, нападники Андрій Воронін, Марко Девич, Євген Селезньов, Артем Мілевський, Андрій Шевченко.

■ У червні розпочинає роботу офіційна фан-зона Києва на Хрещатику і Майдані Незалежности. Величезний екран перенесе вболівальників на будь-який з восьми стадіонів України та Польщі, а шість додаткових екранів дадуть можливість усім без винятку спостерігати за грою практично з будь-якої точки.

■ Стаціонарні санітарні вузли, пункти швидкого харчування, медичний пункт, посилена охорона – все зроблено для того, щоб гості почувалися як вдома. Кожен день тут можна буде ознайомитися з українськими традиціями, культурою, музикою, спортом.

■ 29 травня журналісти під виглядом футбольних фанатів з'ясували, що перекупники найдешевший 300-гривневий квиток продають за 2,500 грн. За два тижні до початку „Евро-2012" в інтернеті було понад 13 млн. пропозицій з продажу квитків. За найкращі місця на стадіоні перекупники просять до 15 тис. грн., проте достовірности квитка не ґарантують.

Мовна зрада...

(Закінчення зі стор. 1)

зованому світі. Якщо сьогодні, не дай Боже, щось станеться, якщо проллється кров, це остаточно поставить хрест на „Евро-2012". Сюди вже точно ніхто не поїде, а Янукович стане невиїзним. Але найголовніше, що народ знов буде розділений за мовно-етнічною ознакою...".

Публіцист Олександер Горобець: „Подія 5 червня – це нежданна-негадана природна люстрація опозиції. Жоден з нинішніх народних депутатів, який не став на перешкоді законопроєктові, більше не може бути обраний до наступної Верховної Ради".

Особливо варті зацитування слова москвича, кореспондента газети „Комерсант" Артема Скоропадського (перекладаємо з російської мови): „Партія Реґіонів хоче відібрати від українських патріотів і простих українців серце і душу – рідну мову, остаточно перетворивши Україну в наймичку Москви. Якщо українці поступляться, то наступними жертвами стануть Українські Церкви, відтак відійде Крим, а ще далі – буде втрачена незалежність. Зараз модно нарікати на Віктора Ющенка, але ж за всіх його помилок він домігся одного – в країні виросло ціле покоління, котре вважає, що розмовляти українською мовою – це нормально, це патріотично, це культурно. Воно вже розмовляє і розмовлятиме українською мовою, тим часом Партія Реґіонів хоче повернути українську історію в минулу темряву. Відповідь з боку українців має бути єдина і жорстка. Патріоти, котрі у XX ст. стояли за незалежність ціною власної крови, власного життя, мають право на своє – на свою віру, культуру, мову".

Висловлюються також поміркованіші погляди. Київський політолог Василь Мокан певний, що нічого страшного ще не сталося і, швидше за все, не станеться. Мовляв, „законопроєкт Ківалова-Колесніченка має мало шансів стати законом... .Потрібно зрозуміти, що результативне голосування депутатів за мовне питання відбулося за обопільним бажанням влади та опозиції. Насправді їх більше цікавить не так реальне вирішення цієї проблеми, як шум навколо неї. Влада отримала можливість розгорнути широку інформаційну кампанію під гаслом „Ми виконуємо свої обіцянки". Обіцяли другу державну мову – ось, будь ласка, пропонуємо таке вирішення. І вже не важливо, щоб закон був прийнятий. Головне – імітація. Я переконаний, що Януковичеві докладно розповіли про неґативні наслідки для держави у випадку остаточного схвалення законопроєкту Ківалова-Колесніченка. На даному етапі він необхідний для двох речей – для повернення розчарованих прихильників Партії Реґіонів і, по-друге, як реверанс в сторону Москви з метою налагодення стосунків...".

Можливо, тут справді ведеться певна політична гра, однак, ледве чи є бодай найменша підстава чекати від „реґіоналів" іншого наставлення до українства, ніж оця відверта зневага і ненависть. Втішити нас може хіба віра, що ці низькі якості – зневага і ненависть – врешті-решт обернуться проти них самих, цих заклятих ворогів України.

Шановні дописувачі!

Порівняно невеликий обсяг тижневика і значне число пропонованих редакції матеріялів змушує звернутися до Вас з проханням надсилати до публікації тексти листів обсягом не більше, ніж 500 слів, тобто три-чотири сторінки машинопису, через два інтервали. Редакція залишає за собою право скорочувати довгі тексти і виправляти їх згідно з чинним правописом. Просимо утримуватися від відступів від обраної теми для опису сторонніх щодо неї питань.

Фотографії просимо надсилати лише в додатку до листа, даючи їм назви, які зазначені в тексті. Назва фотографії і підпис до неї – це різні речі. Не позначайте світлини загальновживаними числами чи словами, тому що комп'ютер не зможе їх відрізнити. Разом з прізвищами обов'язково подавайте повні імена осіб, про яких іде мова в тексті допису чи статті.

В електронних листах просимо вказувати поштову адресу і телефон автора.

Редакція

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

У Києві відкрили Европейське містечко

КИЇВ. — Відкриття Европейського містечка з нагоди „Евро-2012" відбулося 2 червня в Києві. У церемонії відкриття взяли участь голова Київської міської державної адміністрації Олександер Попов, голова представництва Европейського союзу (ЕС) в Україні Жозе-Мануель Пінту Тейшейра, ряд послів европейських країн. „Мета відкриття містечка, з одного боку, – показати Україну европейцям, чим вона багата, а з іншого – показати Україні, чим пишається Европа", – сказав на церемонії відкриття Посол Німеччини в Україні Ганс-Юрґен Гаймзет. Містечко буде функціонувати з 2 червня по 1 липня на площі біля арки Дружби народів. За словами організаторів, у містечку будуть представлені проєкти і досвід міжнародного співробітництва в 11 обраних сферах. Київ – в очікуванні „Евро-2012". Спеціяльно визначені тематичні дні доповнять громадські обговорення, студентські конференції та інформаційні сесії. На стаціонарних і мобільних виставках буде представлено 11 тем в сфері ґльобального розвитку, починаючи з українсько-европейських взаємин і закінчуючи спортом. Крім того, в містечку будуть проходити покази моди та фестиваль европейського кіна, на малому футбольному полі – змагання, планується турнір між посольствами европейських країн. *(„Кореспондент")*

На стадіонах „Евро-2012" не куритимуть

КИЇВ. — Президент Віктор Янукович підписав закон, який забороняє куріння на стадіонах під час „Евро-2012". Про це 1 червня повідомила прес-служба глави держави. Згідно з документом, у спортивних спорудах де будуть проходити заходи „Евро-2012", на період проведення чемпіонату забороняється: вживання і використання тютюнових виробів; продаж тютюнових виробів, і предметів, пов'язаних з їх вживанням; будь-яка реклама тютюнових виробів, реклама знаків для товарів і послуг. Також забороняється проведення заходів: з безоплатного роздання тютюнових виробів; розміщення інформації про виробника тютюнових виробів. Заборона поширюється на всіх і без винятку приміщення і відкриті зони по всій території спортивної споруди. *(„Українська правда")*

Намагаються визволити українців в Лібії

КИЇВ. — Міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко доручив вжити всіх можливих зусиль для звільнення засуджених 4 червня громадян України в Лібії. Про це він повідомив на своїй сторінці у „Twitter". „Глибоко засмучений звісткою про засудження наших громадян в Лібії… Ми, звісно, не залишимо їх без уваги і підтримки. Вже подали апеляцію. Працюємо з адвокатами засуджених, подаємо на апеляцію. Я доручив вжити всіх можливих зусиль для їх звільнення", – зазначив міністер. 4 червня відбулося засідання Військового суду Тріполі у справі 19 громадян України, двох громадян Росії та трьох громадян Білорусі. Суд підтвердив звинувачення, висунуті затриманим лібійською прокуратурою, і визнав їх винними в участі у ремонті військової техніки для режиму поваленого полковника Муамара Кадафі, що використовувалася проти лібійського народу. Відповідно до судового рішення, один громадянин Росії засуджений до довічного ув'язнення. Решта затриманих – 19 українських громадян, один громадянин Росії та троє громадян Білорусі, засуджені до позбавлення волі на 10 років. *(„Укрінформ")*

Суд заборонив віча на підтримку мови

ХАРКІВ. — Окружний апеляційний суд Харківської области заборонив двом групам громадян проводити різні за часом і місцем акції на захист української мови 5 червня. Про це 4 червня повідомив один з організаторів акції Дмитро Пилипець. „Повідомлення про акції подавав я та „Молода Просвіта" 1 червня. Узгоджувальна комісія, зібрана міською радою, рекомендувала всім громадянам відмовитися від наміру проведення акцій, а оскільки ніхто не відмовився, то на всіх подали до суду", – повідомив Д. Пилипець. *(„Українська правда")*

АМЕРИКА І СВІТ

Г. Клінтон підтримала Грузію

БАТУМІ, Грузія. — Як заявила Держсекретар США Гіларі Клінтон, уряд Президента Барака Обами, як і раніше, закликає Росію вивести війська з Абхазії і Південної Осетії. Про це Г. Клінтон сказала 5 червня під час зустрічі з грузинськими провідниками у Батумі, де проходять переговори з питань безпеки та політичного співробітництва. За її словами, США рішуче підтримують суверенітет і територіяльну цілісність Грузії. „Ми проти окупації і мілітаризації Росією частини грузинської території і закликаємо Росію виконати прийняті в 2008 році зобов'язання з припинення вогню, які передбачають повернення військ на довоєнні позиції та забезпечення вільного доступу до гуманітарної допомоги", – підкреслила Г. Клінтон. Російські війська, як і раніше, залишаються на території самопроголошених республік – Абхазії та Північної Осетії, які оголосили незалежність після короткої війни 2008 року між Грузією та Росією. Незалежність обох республік велика частина міжнародного співтовариства не визнає. Після переговорів з прем'єр-міністром Грузії Нікою Ґілаврі Г. Клінтон зазначила, що в майбутньому Грузії необхідно зосередитися на консолідації своїх демократичних досягнень, оскільки це наблизить її до вступу в Евросоюз і НАТО, особливо з проведенням парляментських виборів цього року і президентських у наступному. *(„Голос Америки")*

Західні дипломати персони „нон ґрата"

ДАМАСК, Сирія. — Сирія 5 червня оголосила персонами „нон ґрата" дипломатів кількох західніх країн через тиждень після того, як деякі уряди оголосили про висилання сирійських дипломатів. Серед оголошених персонами „нон ґрата" – представники дипломатичних відомств США, Великої Британії, Франції та Туреччини. Деякі з них вже виїхали з Сирії. Президент Сирії Башар Асад звинувачує зовнішні сили у спробах розколоти його країну. Тим часом ООН повідомляє, що сирійський уряд погодився дати доступ гуманітарним аґенціям до чотирьох провінцій, де сталося найбільше насильства. ООН відкриє представництва у провінціях Ідліб, Хомс, Дера та Дейр аль-Зур. За оцінками ООН, допомоги в Сирії потребують близько мільйона осіб. Того ж дня Президент Росії Володимир Путін, який перебував у Китаї, разом з Ху Цзіньтао закликав міжнародну спільноту продовжувати підтримувати плян мирного вреґулювання, запропонований Сирії посланцем ООН та Ліґи арабських держав Кофі Ананом. Раніше сирійські повстанці оголосили, що не виконуватимуть плян К. Анана. Внутрішній конфлікт триває в Сирії з березня 2011 року. *(Бі-Бі-Сі)*

Для Г. Мубарака – довічне ув'язнення

КАЇР, Єгипет. — Близькі загиблих під час масових протестів, які чекали вироку Госні Мубаракові біля будівлі суду, зустріли новину про довічне ув'язнення колишнього провідника радісними криками. Суд Єгипту 2 червня засудив колишнього Президента країни Г. Мубарака за співучасть у вбивстві протестувальників під час масових протестів минулого року. З часу „Арабської весни" це перший судовий процес над колишнім провідником. На думку суду, Г. Мубарак наказав стріляти у протестувальників. До довічного ув'язнення засудили і екс-міністра внутрішніх справ Єгипту Габіб Адлі, який також проходив у цій справі. Раніше 84-річного Г. Мубарака та його двох синів, Гамаля та Алау, виправдали у справах про корупцію. Після оголошення вироку у залі суду почалися галас та бійка. Як повідомляють, неспокій у залі почався після того, як суд виправдав чотирьох старших помічників Г. Адлі, яких також багато хто звинувачує у причетності до вбивств протестувальників. Суддя Ахмед Рефаат запевнив, що судовий процес, який тривав протягом 10 місяців, був абсолютно чесним, та назвав часи правління Г. Мубарака „темними роками". Г. Мубарак керував країною протягом 30 років. Його визнали винним у причетності до вбивства майже 850 протестувальників. *(Бі-Бі-Сі)*

Проголошено програму конґресу українців Америки

НЮ-ЙОРК. – 28, 29 і 30 вересня у приміщенні Спілки Української Молоді в Йонкерсі, Ню-Йорк, Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) буде проводити XXI Конґрес українців Америки. Конвенція, що відбувається раз у чотири роки, обере нові органи правління УККА і визначить плян праці на найближчі чотири роки.

Під час першого пленарного засідання делеґати заслухають звітів Крайової Екзекутиви та голів комітетів, а також обговорять загальну діяльність УККА протягом останніх чотирьох років. Обговорення особливо важливих загальногромадських питань триватиме й під час спеціяльних семінарів, присвячених таким темам: „Збереження демократії в Україні", „Оновлення нашої громади і подолання внутрішніх проблем", „Вплив української громади на місцевому і федеральному рівнях".

У суботу, 29 вересня, о 7-ій год. вечора відбудеться святковий бенкет для делеґатів, гостей і громади, під час якого виступлять місцеві українські мистецькі таланти. На бенкет також запрошені видатні члени Конґресу США. УККА матиме честь вручити Шевченківську Грамоту Волі декільком особам, які самовіддано і плідно працювали в УККА, зокрема у поширенні історії і культури України або відіграли значну ролю у процесі державного будівництва України. Понад 70 років ця нагорода залишається найвищим відзначенням в українській громаді Америки, вона вручалася главам держав, службовцям, громадським провідникам, активістам та особистостям, життя яких є втіленням національно-духовних заповітів Великого Кобзаря України Тараса Шевченка.

Серед гостей, номінованих на престижну Шевченківську грамоту, буде присутня на конґресі популярна американська акторка Віра Фарміґа.

В останній день конвенції делеґати оберуть нові керівні органи УККА та схвалять резолюції, які надаватимуть діяльності УККА ідейний напрям протягом наступних чотирьох років.

З нагоди конґресу буде видано „Конвенційну книгу".

УККА

Президент СКУ Є. Чолій побував у Данії

КОПЕНГАҐЕН. – 9-10 та 12-13 травня президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Євген Чолій побував у Копенгаґені, де обговорив низку важливих питань з посадовцями та українською громадськістю Данії.

Під час зустрічей з Крістіяном Крістенсеном, директором Департаменту европейського сусідства та Росії Міністерства закордонних справ Данії, та з Анною Северінсен, колишнім депутатом Парляменту Данії та представником Данського Гельсінкського комітету з прав людини, Є. Чолій наголосив на головуванні Данії в Раді Евросоюзу та заохотив скористатися цим статусом для поширення серед українських громадян інформації про переваги інтеґрації з ЕС.

Під час зустрічей з українською громадськістю Є. Чолій наголосив на зусиллях СКУ в захисті інтересів українського народу в Україні та за її межами. Він мав зустрічі з о. Василем Тиховичем з Української Греко-Католицької Церкви, головою української молодіжної організації „Ластівка" Аліною Процюк, головою Дансько-українського товариства Іваном Нестором.

Президент СКУ привітав Владику Римо-Католицької Церкви Чеслава Козона, якому висловив подяку за можливість проводити в Катедрі св. Ансгара українські Служби Божі.організацією у Економічній та соціальній раді

СКУ

Євген Чолій під час зустрічі з представниками української громади в Копенгаґені.

Створено електронну версію часопису „Місіонар"

Марта Осадца

український християнський часопис МІСІОНАР

Лоґо часопису „Місіонар".

ЛЬВІВ. – 3 травня у малій сесійній залі міської ради відбулася цікава культурна імпреза – „115-річчя часопису „Місіонар". З участю о. Корнилія Яремака, головного редактора друкованого часопису „Місіонар", та Олени Ковальської, редактора інтернет-видання, відбулося започаткування електронної версії часопису.

У XIX ст. українці були змушені доводити право на свою мову, історію, традиції та віру. Майбутній Митрополит, а тоді ігумен Львівського василіянського монастиря Андрей Шептицький і перший редактор журналу о. Плятонід Філяс ініціювали видання греко-католицького журналу „Місіонар". Редакція збільшила наклад видання. Упродовж року до редакції надійшло близько 1,500 листів. Провідне місце на сторінках журналу посідали повчання Церкви, роздуми про значення душпастирської праці, коментарі до Біблії, житія святих. Важливе значення

(Закінчення на стор. 13)

„Україна стане українською, демократичною та европейською"

Промова (з невеличкими скороченнями в тексті) колишнього міністра закордонних справ України Володимира Огризка на конференції, присвяченій взаєминам між Україною і НАТО, 19 травня в Чикаґо).

... Почну я з узагальнення, з яким, як мені здається, складно не погодитися. Гадаю, всеосяжна книжка про ролю та значення України в історії людства, особливо в сучасний період, ще не написана. Ситуація, звичайно, дещо покращилася після відновлення нашої незалежности у серпні 1991 року. Але йдеться лише про окремі рисочки, ескізи, з яких згодом складеться багатобарвна картина нового народження України.

Чому такої книжки не було досі? Тому що не було й України як самостійного, самодостатнього чинника світової чи, бодай, реґіональної політики. Нікому, крім самих українців, та й то дуже невеликої їхньої частини, які усвідомлювали себе саме українцями, а не хохлами-малоросами, Україна не була потрібна.

Чому так сталося? Питання і історичне, і політичне, і філософське одночасно. І навряд чи отримаємо на нього однозначну відповідь. Не робитиму такої спроби і я. Надто вже багато у ньому складових як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. З приємністю відзначу, що не лише в Україні, але й за кордоном з'являються цікаві, хоча й неоднозначні дослідження з питань україністики.

Отже, інтерес до України поступово пробуджується, вона стає частиною европейського та світового наукового процесу, тенденції її розвитку стають предметом досліджень та узагальнень. Це позитивний та багатообіцяючий процес. Мені здається, що чим більше у світі почнуть працювати над українською проблематикою, тим зрозумілішими ми будемо для світу, а з іншого боку, і світ стане ближчим і зрозумілішим для нас. Це взаємний, взаємозбагачувальний процес.

... Трохи історії. У XX ст. Україна вступила глибокою провінцією Російської імперії. Зробивши свого часу найбільший освітній, інтелектуальний, культурний, нарешті, просто фізичний внесок у створення цієї самої імперії, українці згодом зусиллями її ж правителів стали „імперським перегноєм". Чия була у цьому вина – питання зовсім не риторичне.

Для нас, українців, воно є неприємним і болючим. Бо відповідь на нього, попри усі наші спроби перекласти на когось відповідальність за свої проблеми, максимально проста: насправді винні насамперед ми, українці...

Перефразовуючи відому фразу Володимира Винниченка, що історію України не можна читати без брому, я додав би, що, часом її не можна читати і без сорому.

Сказавши це, я, безумовно, не хочу применшити подвигів наших славних предків. Починаючи від Ярослава Мудрого до героїчних ватажків козаччини. Але факт залишається фактом: ми не спромоглися врятувати і зберегти у формі української державности бодай її історичне ядро навколо Києва та Львова.

Отже, відповіддю на відсутність відповіді на питання про власну державність стала Руїна. Руїна ментальна, руїна політична, руїна державницька. За часів російської колонізації Україна наче зникла з історії, перейшла у заморожений, напівживий стан. Століття жорстокого російського ярма мали, на мою думку, своїм найгіршим наслідком те, що витравили з українських провідників, принаймні багатьох з них, дух свободи, незалежности, бунтівництва, замінивши їх хохляцько-малоросійськими поглядами на власну історію і призначення України.

На межі XX ст. не войовничий дух до незалежности керував думками нашої нечисленної інтеліґенції, а псевдоліберальні погляди на майбутнє України як автономії у складі Росії, перемішані з соціялістичною маячнею та безнадійною політичною імпотенцією.

Тому, станом на початок XX ст., України як політичного чинника не існувало ні для Заходу, ні для Росії, ні, на превеликий жаль, для більшости самого інтелектуального шару в Україні, який мав би зформулювати для всього українства чіткі цілі та завдання власного державотворення. Ми були і для світу, і, власне, для самих себе, певною „річчю в собі". З українських провідників практично ніхто після Тараса Шевченка, не кликав

Володимира Огризка вітають в Чикаґо. (Фото: Леся Куропась)

народ „до сокири".

Чи могли ми за таких обставин вимагати від когось особливого ставлення до себе, коли самі не хотіли поворухнути пальцем для свого ж майбутнього? Чи перші три універсали Центральної Ради не були насправді більше способом уникнути відповідальности за долю свого народу, ніж прагненням взяти цю відповідальність на себе? ...

Отже, питання, ким ми були для зовнішнього світу навіть після IV Універсалу, має дуже просту відповідь. Для Росії – бунтівною провінцією, яку треба було поставити на місце, у тому числі шляхом прямої інтервенції і окупації українських земель. Для Заходу – великою загадкою, незрозумілим явищем, до якого треба було спочатку просто звикнути, зрозуміти, виробити власну позицію.

На превеликий жаль, Захід виявився нездатним зрозуміти особливу ролю України у можливостях зміни геополітичної карти Европи, не спромігся прийняти ефективні і далекосяжні рішення. Він не побачив, який колосальний шанс виникав в Европи з проголошенням української незалежности: поставити хрест на геґемоністських імперських плянах Росії. Натомість політика Заходу виявилася короткозорою та стратегічно бездарною...

Чим насправді був Берестейський мир? З одного боку, наче формальною підтримкою України. А з іншого, – вирішенням для Німеччини насамперед її економічних проблем. Згадайте, скільки мільйонів пудів збіжжя та іншої сільськогосподарської продукції поставила Україна до Німеччини.

Тодішній німецький підхід до „українського питання" я б назвав формально-споживацьким. Стратегію вони проміняли на тактику і, як наслідок, закономірно програли. Причому усі: і німці, і українці. Виграла ж імперська Росія в її новому більшовицькому образі.

Що вже було казати про країни Антанти! Вони спали і бачили, як би пошвидше скинути „пронімецький", як вони вважали, уряд гетьмана Павла Скоропадського. Реальної допомоги у протидії відкритій агресії з боку більшовицької Росії Україна так і не отримала...

Наголошу ще раз: головна відповідальність за поразку української національної революції початку XX ст. лежить, безумовно, на її керівниках, особливо тих, хто був заражений бацилою соціялізму. Разом з тим, не можна не наголосити на стратегічній короткозорості та егоїзмі провідних европейських політиків.

Вікно можливостей для України закрилося аж до 1991 року, принісши українському народові за тих 70 років „комуністичного раю" нечувані страждання. Маю на увазі організований проти українців геноцид у формі Голодомору 1932-1933 років; масові розстріли української інтеліґенції 1937-1938 років, які так само підпадають під ознаки геноциду; жахливі втрати періоду Другої світової війни, коли українці втратили 5 млн. військових і стільки ж цивільних осіб; терор проти вояків УПА, які героїчно боролися на двох фронтах: і проти нацистів, і проти комуністів; переслідування українських інтелектуалів у повоєнний

(Закінчення на стор. 15)

АМЕРИКА І СВІТ

Святкували ювілей Єлисавети II

ЛОНДОН. — 3 червня в Британії відбулися головні урочистості з нагоди Діямантового ювілею королеви Єлисавети II, кульмінацією яких стала процесія кораблів по Темзі – одна з найбільш видовищних подій на воді в Лондоні за останні 350 років. За яскравою ходою з участю королівської баржі у супроводі фльотилії з тисяч суден, спостерігали десятки тисяч осіб. Водночас по всій країні мільйони британців взяли участь у вечірках на честь ювілею, концертах просто неба та ярмарках у парках. Королева, герцоґ Единбурзький та інші члени королівської родини перебували на борту спеціяльно відреставрованої до ювілею королівської баржі „Spirit of Chartwell", яка прямувала від мосту Альберта до Таверського мосту. На чолі річкової процесії було судно з спеціяльно відлитими до ювілею дзвонами. У відповідь на їхній передзвін дзвонили дзвони церков, розташованих на набережній Темзи. Премер-міністер Дейвид Камерон, в резиденції якого на Давнінґ-стріт відбулася ювілейна вечірка, сказав про 86-річну королеву так: „Її глибокий і гострий розум просто вражає, я не бачу жодних ознак, що вона менше працює". Відеотрансляцію річкової паради вели на величезних телеекранах, встановлених у 22 містах Британії. Організація ювілейних урочистостей коштувала 10 млн. фунтів (близько 15 млн. дол.), які були відшкодовані за рахунок приватних пожертв. У вуличних святкуваннях, концертах просто неба та ярмарках, які відбулися по всій країні 3-6 червня, взяли участь мільйони британців 4 червня на площі перед Бакінґгемським палацом в центрі Лондону відбувся концерт, на якому виступали Елтон Джон, Ширлі Басі та інші зірки. Після його завершення по всій країні та у країнах Співдружности запалили понад 4,000 сиґнальних вогнів. Сама королева запалила вогонь, після чого над Бакінґгемським палацом вибухнув салют. *(Бі-Бі-Сі)*

Росія готова до діялогу з Україною

МОСКВА. — Прес-секретар Президента Росії Володимира Путіна Дмитро Пєсков заявив, що Росія ніколи не виключала можливість діялогу щодо газових угод з Україною. „Ми виходимо з наявности діючих законних газових угод, відповідно до яких здійснюються постачання природного газу, а щодо якогось спілкування з цього приводу, то воно ніколи не виключалося", – заявив він 30 травня. „Російська сторона завжди була, є і буде готова прислухатися до думки наших партнерів, вислухати їх арґументи. У той же час російська сторона завжди була і залишається готовою давати будь-які роз'яснення", – сказав Д. Пєсков. Своєю чергою, віце-прем'єр Росії Аркадій Дворкович заявив, що йому нічого не відомо про можливий перегляд газового контракту Росії з Україною. Напередодні прем'єр-міністер України Микола Азаров повідомив, нібито керівництво Росії погодилося переглянути українсько-російські газові контракти. *(Бі-Бі-Сі)*

Угода України про асоціяцію з ЕС

ВАРШАВА, Польща, — Україна отримає можливість підписати і ратифікувати Угоду про асоціяцію з Европейським союзом (ЕС) тільки за умови проведення демократичних і вільних парляментських виборів восени 2012 року. Про це заявив Президент Польщі Броніслав Коморовський 4 червня під час зустрічі у Варшаві з провідником партії „Фронт Змін" Арсенієм Яценюком. Б. Коморовський також відзначив важливість законодавчої реформи в Україні, завдяки якій відбудеться однозначне розмежування політичної та кримінальної відповідальности. На його переконання, це є шляхом до вирішення ситуації з ув'язненням екс-прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко та наближення української законодавчої системи до демократичних европейських рішень. А. Яценюк зазначив, що для України підписання та ратифікація Угоди про асоціяцію з ЕС є визначальними. „Це не юридичний, а геополітичний акт. Це відповідь на питання, де місце України. Місце України – в Европейському союзі. Тому що ми поділяємо европейські цінності і стандарти", – наголосив А. Яценюк. *(„Кореспондент")*

В Росії переслідують українців

Взаємини Росії та України давно і стабільно непрості. Москва безперервно створює проблеми: Керченська протока, газопроводи, військо в Криму, заборони на постачання продовольства… 18 травня Верховний суд Росії прийняв рішення про ліквідацію Об’єднання українців Росії (ОУР) слідом за забороною у листопаді 2010 року Федеральної національно-культурної автономії українців в Росії.

ОУР — центральна координуюча організація, створена в 1992 році, зазнавала утисків з боку російської влади, починаючи з 2009 року. Переслідуванню з боку влади Росії також підпали Український освітній центр у Москві, Бібліотека української літератури та інші організації та установи. Переслідувані організації звернулися з відкритим листом до світової та української громадськости з проханням допомогти українській громаді Росії у відстоюванні своїх прав та свобод.

18 травня Міністерство закордонних справ України оприлюднило заяву у зв’язку з рішенням про ліквідацію ОУР, у якій зокрема сказано: „Це рішення засвідчило упереджене ставлення до діяльности української діяспори, незважаючи на багаторазові запевнення на політичному рівні у протилежному. Вважаємо, що такий підхід суперечить взаєминам традиційної дружби між нашими державами та народами“. Подібну заяву зробила Українська Всесвітня Координаційна Рада.

За останні кілька років уряд Росії розпочав „війну“ проти можливих „ворогів держави“, в тому числі проти етнічних громад, які не плазують під тиском режиму. Під час останніх президентських виборів в Росії засоби масової інформації були переповнені застереженнями щодо можливости Помаранчевої революції в Росії як найбільшого зла. А Помаранчева революція у свідомості росіян пов’язана лише з Україною. Отже, зло нібито йде від ОУР, від українських організацій, які треба негайно заборонити.

Доцент Російської академії державної служби при Президенті Росії Андрій Окара сказав з приводу ліквідації ОУР:

„За рік відбулося найсумніше, що могло статися, – у Росії склалося уявлення про те, що українська ідентичність – зло, яке необхідно мінімізувати, фактор, який становить певну небезпеку і не сприяє процвітанню Російської держави. Далі, швидше за все, це питання буде на найвищому рівні обговорено, і створять якесь нове об’єднання українців Росії. Ось тільки схоже воно буде на велике земляцтво, яке сахатиметься від гострих тем, таке собі „малоросійське“ об’єднання вихідців з України“.

26 травня на спільному засіданні керівників і членів українських реґіональних організацій Російської Федерації було прийнято рішення про створення Українського конґресу Росії. Головою правління обрали Любов Дяченко. До складу правління організації увійшли 13 осіб, які мають зібрати необхідні документи з реґіональних відділень Росії і подати їх до реєстрації. Чи не буде Український конґрес Росії наляканий недавніми заборонами?

Для українців Росії ще не все втрачено: в країні ще діють 35 національно-культурних автономій, вісім реґіональних і 26 місцевих організацій, покликаних забезпечити дотримання прав українців на території Росії. Про діяльність багатьох з них інформувала своїх читачів „Свобода“, але останнім часом зв’язки з цими громадами послабшали. Вочевидь, вони теж відчувають небезпеку заборони за зв’язки з західньою діяспорою. Але саме українські організації Заходу у важкий для українців Росії час можуть їх підтримати заявами в міжнародні організації, масовими протестами, листами. Закордонні українці мають досвід такої підтримки.

СВОБОДА

Пам’ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“		
Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Посольська Берегиня

(До 20-річчя відкриття Посольства України в США)

15 серпня 2001 року. Мить після урочистого вручення Мирославі Футей ордена Княгині Ольги. Зліва: колишній Президент України Леонід Кравчук, М. Футей, Президент України Леонід Кучма.

Аріадна Войтко

Подібним явищем, мабуть, не може похвалитися жодна країна світу, крім України. Скільки діє її перша дипломатична місія в Америці, стільки ж працює там єдина громадянка США, українка Мирослава Футей.

Якось-то, за перших відвідин Вашінґтону, тодішній голова Верховної Ради України Іван Плющ та поет (а на той час – народний депутат) Дмитро Павличко під час зустрічі з федеральним суддею Богданом Футеєм обмовилися: а чому б Вашій дружині, шановній Мирославі, не піти працювати до Посольства України, яке щойно відкрилося? Адже там тепер люди дуже потрібні“.

Так з їхньої легкої руки вона почала щодня приїздити до консульського відділу Посольства, яке з 1 травня 1992 року переїхало до просторішого приміщення на 7-му поверсі 1800 Л. Стріт (до того часу дві кімнати свого власного бюра на цій же вулиці щедро надавав для амбасади д-р Юрій Чопівський, президент Об’єднаної психіятричної корпорації).

У ті дні саме голосом М. Футей чули Україну у Білому Домі, Державному департаменті, політологічному центрі д-ра Збіґнєва Бжезинського та інших – діяльна українка уточнювала деталі перших зустрічей українських високопосадовців у найвищих колах Америки.

Україна тоді щойно відкрилася для світу, і бажаючих її відвідати приходило сотнями щодня. Візи штампувалися днями і ночами, безперестанку дзвонили посольські телефони.

М. Футей розповідала нам про хвилюючий момент відновлення державної незалежности України: „Ми з чоловіком поверталися 24 серпня з Клівленду від родини, слухали в авті легку музику, коли раптом музику перебила новина: „Щойно Україна проголосила свою незалежність!“. Господи, невже? У нас обидвох на очах з’явилися сльози. Ми з’їхали на узбіччя, зупинили авто, обнялися і заридали. Цього моменту так чекали і наші батьки, і ми, і всі наші приятелі, так багато для того робили; ми знали, як багато людей в Україні постраждали, аби колись нарешті почути ту коротку фразу, яка, здається, зірвала в той момент цілий світ“.

Не дивно, що пріоритетом ставала допомога Україні – у різних вимірах. Вимір М. Футей полягав у тому, що вона практично щодня (вже з Анаполісу, куди родина переїхала з Вашінґтону) почала приїздити до посольства – з незмінною великою кавою, привітно усміхнена. Дипломатична місія працювала допізна, робочих рук просто не вистачало: з Києва у травні-червні 1992 року разом з першим Послом України д-ром Олегом Білорусом прибули й перші п’ять дипломатів – від 28- до 50-річних. Тому доводилося працювати і добровольцям, і дружинам дипломатів, включно з дружиною Посла Ларисою Білорус. І саме М. Футей поволі вводила у щоденне американське життя працівників посольства, пояснюючи прийняті у цій країні манери спілкування. У гостинній родині Футеїв багато з нас вперше побачили, як США відзначають свій День незалежности.

Наприкінці 1992 року Україна купила триповерховий будинок посольства у Джорджтавні, а на початок 1993-го ми влаштували „день відкритих дверей“ для усіх своїх приятелів. Гостей передбачалося 600 осіб – з Мериленду, Вірджинії, Пенсильванії, Ню-Йорку, Огайо, навіть з Іллиною. Серед запрошених – представники Держдепартаменту, Конґресу США, міністри, видатні політичні діячі, генерали, духовенство, провідники різних українських організацій, ветерани, які десятками років чекали цієї неймовірно хвилюючої і важливої у їхньому житті миті.

Пригадую, як усі посольські жінки на чолі з дружиною Посла О. Білоруса вийшли за пару днів до того великого прийняття прибирати залі на кількох поверхах, власноруч мити стіни та підлоги...

У короткі вільні хвилини М. Футей розповідала нам про життя українців Америки: як дружно трималися між собою, як будували церкви та відкривали школи, як з усіх сил намагалися втримати свою мову та всі українські традиції.

Разом з цією самовідданою і дуже скромною українкою численні посольські приятелі віддавали заміж її дочок, а вже пізніше захоплено гортали дитячі фотоальбоми, у яких були спочатку дівчатка-первістки, а потім хлопці, а

(Закінчення на стор. 13)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про „розмову“ з К. Грищенком

Я замало ознайомлений з інформацією, щоб коментувати лист Ростислава Хомяка „Доктор прав не туди попав“, поміщену в „Свободі“ 11 травня.

Однак, при цій нагоді хочу поділитися з читачами моєю короткою зустріччю у 2001 році з Міністром закордонних справ України Костянтином Грищенком, який був тоді Послом України в США.

„Українська група“ у Вашінґтоні запросила його на відзначення 10-ліття незалежности України. Я також долучився до цього свята виставкою продуктів мого підприємництва, зроблених в Україні протягом цих 10 років. З радістю я, коли побачив Посла К. Грищенка, підійшов до нього, представився і запросив подивитись на мою виставку.

Але шановний Посол глянув на мене вовком, говорити зі мною не став і демонстративно відійшов від мене. А в мене були надії, що шановний представник України поплескає мене за це по плечах і скаже: „От славно!“. Я думав навіть з ним поділитись спогадом про те, як я в боях за Україну в Українській Повстанській Армії спав на снігу і під снігом...

Але не зовсім К. Грищенко мене зіґнорував. Він вислав свого помічника до мене, щоб розпитати про мої взаємини з українськими підприємствами. Я йому відповів, що дію з всіма американськими законами і лише їм зобов’язаний давати пояснення, якщо вони цього вимагатимуть.

Роман Мац,
Бетлегем, Пенсильванія

У Вініпезі – про росіян

У вініпезькому часописі „The Winnipeg Sun“ 18 березня широко відомий і визнаний авторитет Пітер Вортінґтон опублікував статтю про теперішній стан в Україні під заголовком „Застій на роздоріжжях“. У цій статті він не міг не торкнутися питання взаємин українців з росіянами і сказав, що ці взаємини тяжкі й заплутані, а головною причиною їх, згідно з заявою одного росіянина – співбесідника П. Вортінґтона в Москві, є те, що „українці інстинктивно вважають себе більш інтеліґентними, більш спосібними, більш цивілізованими і більш зарядними, ніж росіяни“. І цей росіянин додав, що й самі росіяни вважають українців більш здібними й підприємливими, ніж вони.

П. Вортінґтон оздобив свою статтю світлиною Юлії Тимошенко, нічого про неї, про її долю не сказавши.

Про Україну говорять багато, зокрема про те, що жінка в Україні упосліджена, пригнічена. Але насувається парадоксальне питання: а де в світі жінка піднеслася на таку висоту, як в Україні Ю. Тимошенко?

Сумна доля Ю. Тимошенко в Україні... Але в чиїх руках та сучасна Україна? Хто ув’язнив Юлію проти всіх правил неба і землі? Яка сила допускає це? Про це знають усі...

Вище було згадано про парадокс роздоріжжя. І його треба було. Але в нас справді цей парадокс такий, що Україна і її земля – вічно на роздоріжжі континентів, різних народів та їхніх політичних, економічних, культурологічних та всяких інших зацікавлень. Україна й українці всім на перешкоді. Тому, наприклад, росіянам легко було прийти до висновку, що українців треба переслідувати.

Протопресвітер о. д-р **Степан Ярмусь,**
Вініпеґ, Манітоба

В лікарні дбають про дітей

У дитячому денному стаціонарі 5-ої міської поліклініки Львова хворих, як завжди, не бракує. На превеликий жаль, дитяча захворюваність в Україні надзвичайно висока. Цьому сприяє і спосіб життя, і екологія, і неякісні вода та харчування. Контролі над якістю води, харчів, медикаментів, побутової хемії немає взагалі. В крамницях продають застарілі продукти, на яких ставлять фальшиві печатки про продовження терміну зберігання, зіпсоване м’ясо підфарбовують червоною фарбою, зіпсованих курей вимочують в хемікалах, запікають і продають дешевше. Кожен продукт має свого покупця.

Батьки купують дітям солодощі, які часто викликають алергію або отруєння через сумнівної якости компоненти. Те саме стосується і медикаментів. По радіо і телебаченню інформують, що 42 відс. всіх медикаментів в аптеках – підроблені, тобто невідповідної якости. Люди платять за них гроші, вживають, а результату ніякого нема. І ніхто за це не несе відповідальности.

Водночас до нашого шпиталю надходять відгуки пацієнтів. Ліда і Дмитро Грицаки подякували за лікування сина Дмитра персоналові стаціонару. Всі послуги та медикаменти їм надавали безкоштовно.

Раїса Кулик, бабуся Руслана Кулика, пише, що батьки Русланчика – алькоголіки, вона змушена опікуватися Русланчиком і онучкою Іринкою, бо мама Іринки померла від алькоголізму. Вже 10 років онук хворіє на бронхіяльну астму і лікується в дитячому денному стаціонарі. Останні сім років всі медикаменти в шпиталику він дістає безкоштовно.

Ірена Теплінська, матір трьох дітей, висловлює щиру подяку всім спонсорам, що долучилися до благодійної допомоги хворим дітям. Вона пише: „Щиросердечно дякую всім добрим людям Америки, які так щедро і часто дарують дітям дари, які невтралізують наші злидні“.

Олена Мандрюк, мама Данилка і Марічки, вже протягом чотирьох років звертається по допомогу в поліклініку Львова, де дітей зустрічають добрі очі, щира і привітна усмішка, професійне ставлення до своїх обов’язків і діягнозу.

Д-р **Леся Гладун,**
Львів

* * *

Асоціяція „Американці в обороні людських прав в Україні“ продовжує збирати гроші на клініку – дитячий денний стаціонар 5-ої міської поліклініки у Львові, якою завідує д-р Леся Гладун. Просимо виписувати чеки на AHRU Lviv Clinic, 43 Midland Place, Newark, NJ 07106. Число на звільнення від податку: 22-2318966.

Божена Ольшанівська,
голова асоціяції,
Нюарк, Ню-Джерзі

Королева Великобританії подякувала дітям

Тернопільська доброчинна організація „Українська родина“ привітала королеву Великобританії Єлизавету II з 60-річчям входження на британський престол. Діти підготували для королеви подарунок – вишили молитву „Отче наш“ англійською мовою.

Узагалі королеву „Українська родина“ вітає кожного року з днем народження, з Різдвом Христовим і Великоднем. Щоразу з резиденції королеви надходять листи з подяками за подарунки, якими королева зворушена.

Разом з учнями та вчителями Тернопільської загальноосвітньої школи ч. 3 ми провели імпрезу, присвячену королеві та її родині. Відеофільм з цього святкового вечора ми надіслали на адресу королеви.

„Українська родина“ діє в Тернополі вже 18 років, піклуючись про малозабезпечені, багатодітні сім’ї, дітей-сиріт, інвалідів, самотніх людей похилого віку. Також організація забезпечує дітей шкільним приладдям, підручниками, художніми книгами, допомагає школам і медичним закладам Тернопільщини. „Українська родина“ проводить спільні молитви у церквах за здоров’я страждущих, святкові імпрези задля відродження народних традицій, зустрічі-вшанування відомих людей нашого краю.

Голова доброчинної організації Ірина Найдух і волонтер Вікторія Івасечко з листом від королеви.

При „Українській родині“ діє гурток „Умілі руки“, де діти вчаться вишивати. Найкращі з їхніх робіт надсилаємо спонсорам і послам країн, з якими співпрацює наша організація. Завдяки такій співпраці надаємо допомогу медичним обладнанням і дрібним устаткуванням районним лікарням, фельдшерсько-акушерським пунктам, управлінням соціяльного захисту, сільським школам.

Ірина Найдух,
голова „Української родини“,
Тернопіль

Шановні дописувачі!

Просимо у своїх електронних листах до редакції подавати Ваші поштові адреси та числа телефонів.

Редакція

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Річні загальні збори Округи Українського Народного Союзу в Дітройті

ДІТРОЙТ. – Загальні збори Округи Українського Народного Союзу в Дітройті відбулися 25 березня в приміщенні Українського культурного центру у Ворені. Округа має вісім відділів. На зборах були присутні з різних відділів 15 представників. На зборах був присутній Почесний член Головного уряду УНСоюзу Анатолій Дорошенко.

Голова Округи д-р Олександер Серафин провадив зборами, секретарем була Віра Крива. Протокол минулорічних зборів зачитала В. Крива. О. Серафин звітував про діяльність Округи від 1 березня 2011 року до 29 лютого цього року.

Окружний комітет спільно з управою оселі „Діброва" провів 14 травня на „Діброві" так званий „День спільного зусилля", готуючи оселю до літнього сезону. Присутніх членів Округи було дуже мало, тому програма була скромна.

Довго плянована летючка про „Ануїтети" була видана, і 1,800 примірників розповсюджено через церкви, кредитівки та інші місця.

В структурі Окружного комітету протягом звітного року сталося багато змін. Влітку 2011 року виїхав до Чикаґо секретар 20-го Відділу Роман Куропась. Цей відділ злучений з 292-им Відділом. Це сталось 1 липня 2011 року.

1 червня 2011 року Всеволод Гнатчук перебрав від Аскольда Татарського провідництво у Відділі 94. 12 вересня помер скарбник Округи Михайло Шумило, якого на Панахиді прощав О. Серафин.

На засіданні 24 жовтня Округа обрала скарбником Олю Марущак, а заступником голови – Ірену Прийму.

Під час святкування 10-ої річниці заснування „Нової хвилі" роздано 200 летючок про УНСоюз. П'ять випускників „Рідної школи" отримали від УНСоюзу по 50 дол. стипендії. Комітет провів три засідання, на яких плянувалась діяльність округи.

Номінаційна комісія, після узгодження з кожним членом колишньої управи, запропонувала залишити всіх членів управи на черговий звітний рік. До управи обрані голова Округи О. Серафин, його заступниця І. Прийма, скарбник О. Марущак, секретар В. Крива, члени Юрій Руб, Олена Папіш та Люба Федорко. Контрольна комісія – Ліда Колодчин та Леся Фльорчук. Почесним членом Округи вибрано Зенона Васильковича.

О. Серафин подав аналізу фінансового стану УНСоюзу, Союзівки та преси. В загальному фінансовий стан УНСоюзу покращився, але преса та Союзівка і надалі ще в дефіциті. О. Серафин запропонував провести 19 травня на „Діброві" „День спільного зусилля" і, як звичайно, постаратись придбати нових членів.

Віра Крива

19 травня 30 членів Округи Українського Народного Союзу в Дітройті провели „День спільного зусилля", готуючи оселю „Діброва" до літнього сезону.

Поправка

Через недогляд автора 18 травня у „Свободі" було вміщено звіт про річні збори Округи УНСоюзу в Дітройті, які відбулися у 2011 році. Після з'ясування помилки подаємо звіт про збори, які було проведено у березні цього року.

Нові члени УНСоюзу

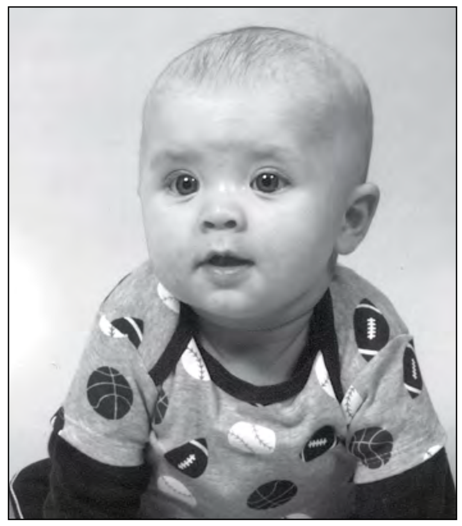
Михайло Кас, син Донни і Ґреґа Касів з Савт-Оранджу, Ню-Джерзі, – новий член 234-го Відділу УНСоюзу. Забезпечила Михайла д-р Ірина Матейко.

Савена-Марія Черепаха, доня Ребеки та Лева-Павла Черепахів з Вест-Гейвену, Конектикат, – нова членка 59-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечила бабуся Романа Черепаха.

Надя Молічишин, доня Аманди і Михайла Молічишиних з Флемінґтону, Ню-Джерзі, – нова членка 234-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечили бабуся Тереса та дідусь Володимир Молічишини.

Лоґан-Йосиф Козюпа, син Ашлі з Неаполітанів і Олександра Козюпів з Філіпсбурґу, Ню-Джерзі, – новий член 76-го Відділу УНСоюзу. Свого правнука забезпечив прадідусь Микола Козюпа.

Йосиф-Елвуд Обріґ і Джолін-Марія Обріґ, діти Катерини з Козюпів і Ската Обріґів з Овкленд-Парку, Фльорида, – нові члени 76-го Відділу УНСоюзу. Своїх правнуків забезпечив прадідусь Микола Козюпа.

Про книжки, котрі варто зберегти

ДОРОГА ЧИТАЦЬКА ГРОМАДО,

Очевидно, в кожному українському мешканні є більша чи менша кількість україномовної літератури. Знаємо про випадки, коли книжок за десятки років зібралося багато, а читати вже нема кому. Маємо велике прохання: якщо у ваших книгозбірнях знайдеться книжка, видана „Свободою" чи Українським Народним Союзом, надішліть її до нашої редакції – цим посприяєте здійсненню важливого, загальнокорисного проєкту, над яким ми тепер працюємо. Йдеться про переведення давніших видань в електронний формат, що відтак відкриє вільний доступ до них через інтернет. Якщо котрась з таких книжок виявиться дорогою для вас, обов'язково повернемо її власникові після виготовлення електронної копії. За додатковою інформацією телефонуйте (973) 292-9800, дод. 3051.

Редакція „Свободи"

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Пом’янули загиблих у Чорнобилі

Віра Боднарук

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – На відзначення трагічної річниці Чорнобильської катастрофи в соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці 29 квітня відслужили Панахиду оо. Марко Зозуля, Богдан Гедз, Теодор Чагаб, Степан Яновський та о. протоєрей Іван Фатенко, при участі членів Громадського комітету, який очолює Романа Гуран, та членів організації Українських Американських ветеранів під проводом Ігора Гроня. На фото: Українські-американські ветерани під час Панахиди вносять прапори. (Фото: Віктор Лісничий)

Ветерани прийшли до пам’ятника

ЮНІОН, Ню-Джерзі. – З нагоди Дня пам’яті 26 травня ветерани 6-го посту організації „Українські Американські ветерани“ принесли вінок і віддали честь своїм побратимам, імена яких значаться на пам’ятнику, що встановлений на цвинтарі „Голівуд“. На фото (зліва): вдова ветерана Корейської війни Ігоря Ольшанівського, президент асоціяції „Американці в обороні людських прав в Україні“ Божена Ольшанівська, ветеран Корейської війни Роберт Долан, ветерани Другої світової війни Михайло Федірко (командир посту) і Володимир Боднар. (Фото: Левко Хмельковський).

Відзначили 60-річчя Осередку СУМ

Мирон Колінський

ГАРТФОРД, Конектикат. – Члени Спілки Української Молоді (СУМ) 4 травня на зібранні в Народному домі розпочали відзначення 60-річчя Осередку СУМ. Продовженням свята будуть закриття навчального року 12 червня, забава 3 листопада і „Гартфордська Маланка“ 12 січня 2013 року. На фото: Учасники свята в Народному домі.

Молодь вступає в життя

Матуральний іспит – на „відмінно“

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі. – Відмінно склав 9 травня матуральні іспити з української мови та літератури, географії, історії та культури України Дарек Войтович – єдиний випускник цього року в Школі українознавства при Українській православній церкві-пам’ятнику св. Андрія Первозваного. Комісію очолив голова Шкільної ради при Українському Конґресовому Комітеті Америки д-р Євген Федоренко. Заповнені молодші кляси школи забезпечать зростання числа випускників у наступні роки. На світлині: Дарек Войтович з вчителями Ярославою Данищук (зліва) і Людмилою Вороненко. (Фото: Левко Хмельковський)

Свято першого причастя

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – У церкві св. Трійці 20 травня відбулося свято першого причастя. Вперше в житті до Святих Дарів приступили діти з української громади Віра Граб, Данило Угрин та Павло Мицак. Божествену Літургію служив о. Іван Кащак. Привітати молодих членів церковної громади зібралися рідні та друзі з різних місць США і Канади. Після служби на Союзівці та в церкві відбулися святкові обіди для рідних та друзів. На фото (зліва): Данило Угрин, Віра Граб, Павло Мицак. (Фото: Фелікс Хмельковський)

Summer Camp

Have your children experience the splendor, tranquility & traditions of Summer at Soyuzivka...

Tennis Camp Session: 6/24-7/5

$735 UNA member • $785 non UNA member

Kicks off the summer with 12 days of intensive tennis instruction and competitive play, for boys and girls ages 10-18. Attendance will be limited to 45 students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Under the direction of George Sawchak.

Roma Pryma Bohachevsky

Ukrainian Dance Academy Workshop

Session: July 1-14

Fee $1,050 UNA member • $1,100 non UNA member

A vigorous 2 week dance training for more intermediate and advanced dancers ages 16 and up under the direction of the Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Foundation, culminating with performances on stage at our Cultural Festival Weekend. Additional info www.syzokryli.com.

Tabir Ptashat Session 1: 6/24-6/30 • Session 2: 7/1-7/7

Ukrainian Plast Tabir for children ages 4-6 accompanied by their parents. For registration information please contact Neonilia Sochan at (973) 984-7456 or Oresta Fedyniak at (773) 486-0394.

Discovery Camp Session: 7/15-7/21

$450 UNA member • $500 non UNA member

Calling all nature lovers for this sleepover program filled with outdoor crafts, hiking, swimming, organized sports & games, bonfires, songs, Ukrainian culture, and much more. Room, board, 24 hour supervision and a lifetime of memories are included! Ages 8-15

Ukrainian Heritage Day Camp

Session 1: 7/15-7/20 • Session 2: 7/22-7/27

$225 per child staying on premises • $300 per child staying off premises

A returning favorite, in the form of a day camp, children ages 4-8 will be exposed to Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games. Children will walk away with an expanded knowledge of Ukrainian folk culture and language as well as, new, lasting friendships with other children of Ukrainian heritage. Price includes kid's lunch and t-shirt, and unless noted, is based on in-house occupancy of parent/guardian.

Chornomorska Sitch Sports School

Session 1: 7/22-7/28 • Session 2: 7/29-8/4

Weekly rate overnight stay $450 • Daily commuter for the week $250

42nd Annual sports camp run by the Ukrainian Athletic-Educational Association "Chornomorska Sitch", for children ages 6-17. This camp will focus on soccer, tennis, volleyball and swimming, and is perfect for any sports enthusiast. Please contact Marika Bokalo at (908) 851–0617, or email sitchsportsschool@gmail.com, for application and additional information.

Roma Pryma Bohachevsky

Ukrainian Dance Camp

Session 1: 7/22-8/4 • Session 2: 8/5-8/18

$1,050 UNA member • $1,100 non UNA member

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky), this camp is for ages 8-16, and offers expert instruction for beginning, intermediate and advanced students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Each camp ends with a grand recital. Attendance will be limited to 60 students

Soyuzivka for all seasons

Soyuzivka Heritage Center
P.O.Box 529 • Kerhonkson, NY 12446

For applications or more info please call Soyuzivka 845-626-5641 or check our website at www.soyuzivka.com

FUNDRAISER - SOYUZIVKA NEEDS YOU!
The Largest Ukrainian Festival in America, organized by the Ukrainian National Foundation, under the patronage of the Embassy of Ukraine, invite you to the 6th Annual Ukrainian Cultural Festival at SOYUZIVKA
2012 Ukrainian Cultural Festival at Soyuzivka
Kerhonkson, New York
July 13, 14 & 15
Also Performing...
In support of Soyuzivka
Special Guest Appearance
RUSLANA
Iryna Lonchyna
Special Performance by
Peter Yarrow
of the legendary
Peter, Paul & Mary
as part of...
Operation RESPECT
Dobriansky Brothers
Dumka Chorus
Dancing, Music and Song, Art/Crafts, Delicious Ethnic Foods, Concerts in Veselka Hall, Beer Garden and Zabavas!
VIP Parking at Soyuzivka - $20
(First come first serve)
Shuttle bus to Hudson Valley available from parking areas
Must be patron of Hudson Valley Resort
1-888-9-HUDSON
Roma Pryma Bohachevsky Dance Workshop
Soyuzivka Heritage Center
216 Foordmore Rd
Kerhonkson NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
www.soyuzivka.com
Vendor info: 203-274-5579 • heritageuki@optonline.net
Hosted by MC's Larysa Bajus & Andrij Dobriansky... plus Korinya Folk Band, Klopit & Much More!
Prometheus Male Chorus

НОВИНИ З НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ „ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ“

„Відкрита ніч українського кіна“

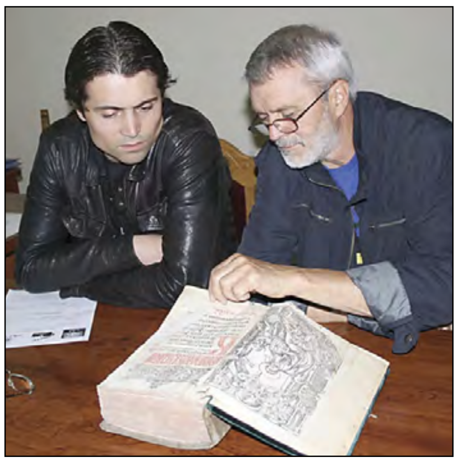
Ліна Тимощук

19 та 20 травня до університету завітали президент кінофестивалю „Відкрита ніч“ Михайло Іллєнко та актор Дмитро Лінартович з презентацією фільму „Той Хто Пройшов Крізь Вогонь“. Кіномистці привезли для нічного показу близько 30 сучасних українських художніх, короткометражних та анімаційних фільмів, що у різні роки стали призерами фестивалю „Відкрита ніч“.

Ініціатором та організатором „Відкритої ночі українського кіна“ в Острозі була випускниця академії Віта Базан.

У Культурно-мистецькому центрі академії були показані кінофільми вітчизняного виробництва, зокрема фільми Вадима Іллєнка „Останній бункер“ (1991) та М. Іллєнка „Фучжоу“ (1993). Кінопоказ тривав 13 годин.

Кіноподія такого маштабу в Острозі відбулася вперше.

Дмитро Лінартович (зліва) та Михайло Іллєнко з оригіналом „Острозької Біблії“. (Фото: Олександра Форсюк)

Поповнилася колекція стародруків

Ліна Тимощук

Колекціонер старовинних друкованих видань, меценат Іван Кардаш 28 травня подарував університетові раритетний старообрядник „Діяння святих апостолів“, надрукований у Москві 1780 року.

Унікальність цієї книги полягає у тому, що вона містить багато ілюстрацій святих. Ректор університету Ігор Пасічник зазначив, що у колекції стародруків академії ще не було книг, виданих старообрядцями з такими ґравюрами.

Перший стародрук І. Кардаш подарував академії 11 років тому. І. Пасічник подав ідею створити музей стародруків, після чого І. Кардаш передав всю свою колекцію Острозькій академії. Найстаріше видання – „Требник“ Петра Могили датується 1568 роком. Центр вивчення сакральних книг, який урочисто відкрили торік, назвали іменем І. Кардаша.

Василь Попадюк виступив в академії

Юлія Яручик

10 травня в Острозькій академії відбувся концерт українського скрипаля, засновника гурту „PapaDuke“ Василя Попадюка, який уже 17 років живе в Канаді й активно пропаґує українську музику серед світової спільноти.

З Острозькою академією скрипаля познайомили його добрі друзі острожанин Олексій Хохльов та Заслужений артист України Петро Мага.

Ректор академії Ігор Пасічник щиро подякував гостям за незвичайний мистецький вечір. П. Мага та О. Хохльов отримали примірники енциклопедичного видання „Острозька академія“, а В. Попадюкові І. Пасічник подарував репродукцію „Острозьку Біблію“.

Василь Попадюк під час концерту в Острозькій академії. (Фото: Аліса Гордійчук)

300 випускників академії

Олексій Костюченко

30 травня в університеті відбулася урочиста церемонія вручення дипломів 300 спеціялістам та маґістрам – випускникам академії. Напутнє слово вчорашнім студентам сказав ректор академії, проф. Ігор Пасічник.

Церемонія проходила за традиціями, відродженими з часів існування Острозької академії у XVI ст. Танцювальний колектив Культурно-мистецького центру подарував випускникам прощальний вальс.

Випускники на чолі з ректором і в супроводі деканів створили живий ланцюг і разом зайшли у стіни академії, що символізувало прощання з нею.

Випускники Острозької академії. (Фото: Руслана Кінаш)

Презентовано книгу Леоніда Якобчука

Олексій Костюченко

25 травня відбулася презентація книги почесного доктора теології та професора катедри релігієзнавства Леоніда Якобчука „З темряви до світла“ за участи автора, відомих науковців та релігійних діячів. Книга присвячена пошукові вирішення злободенних проблем сучасного світу на основі звернення до біблійних принципів життя.

Проф. Л. Якобчук викладає християнську етику у духовних семінаріях Києва, Львова, Івано-Франківська, Рівного та Дніпропетровська, а також у низці біблійних шкіл США та Канади, упродовж останніх 15 років редагує християнську сторінку в журналі „Бористен“ (Дніпропетровськ), має у своєму доробку чотири книги з теологічних проблем. У день презентації книги Л. Якобчук відсвяткував своє 80-річчя.

Під час вручення почесної грамоти за вагомий особистий внесок у відродження університету Леонідові Якобчукові: (зліва) проректор з навчально-виховної роботи Руслана Каламаж, ректор Ігор Пасічник, почесний професор Л. Якобчук. (Фото: Александра Форсюк)

Вручені стипендії від української діяспори

Катерина Огулєва

ОСТРОГ, Рівненська область. – Стипендіяльна комісія Фонду ім. Ірени та Олександра Михалюків з США 20 березня вручила іменні стипендії 60 студентам Національного університету „Острозька академія“, а ще 18 стипендій студентам надав Фонд родини Ковальських (Канада).

Кандидати на стипендії – молодь з активною громадською позицією та почуттям патріотизму, відмінники навчання. Також стипендіяльні комісії призначили стипендії уродженцям Волині або нащадкам воїнів Української Повстанської Армії.

Студенти-стипендіяти Острозької академії. (Фото: Анастасія Сульжук)

Посольська Берегиня

(Закінчення зі стор. 6)

потім ще, і ще. Сьогодні подружжю Футеїв гріють душу шестеро онуків.

М. Футей показала нам американський світ зсередини – світ, у якому стільки етносів живуть мирно і справді (на відміну від совєтських декларацій) рівні поміж собою.

А скільки дарунків приносить вона щороку посольським дітям перед Різдвом! До речі, саме в її хаті українські дипломати скуштували свою першу кутю на американській землі.

Покоління дипломатів змінювали одне одного, і лише М. Футей залишається там постійно, привітно зустрічаючи незнайомі обличчя та придивляючись до нової ґенерації українців. Вона – берегиня нашого українського дому в серці Джорджтавну. І всі працівники Посольства України у Вашінґтоні різних років, у якій би частині світу вони після того не опинялися, завжди питають: „А як там пані Мирослава?". Вони пам'ятають і її день народження, не забувають надіслати картку чи подзвонити на свята.

У її натурі міцно переплелися українська й американська жінка – самостійна, впевнена, ділова і романтична водночас. А ще дуже тактовна і коректна: ніколи не промовила зайвого, хоча й знає багато, а кожен з послів не раз запрошував її на горнятко чаю.

Її безкорислива відданість українській справі з часом стала для нас зразком того, скільки людина може віддавати, нічого не вимагаючи навзаєм. Бо жодного разу за цей час вона не отримувала ні платні, ні особливих преференцій – лише повагу та любов. А ще – цілком заслужено! – була нагороджена Українською державою орденом Княгині Ольги. Берегиня своєї власної родини, 20 років тому вона набула ще одну велику родину – Посольство України у США, яке за цей час стало значно більшим, і працівники якого нерідко зверталися до неї, мовби до матері: були впевнені, що зрозуміє, порадить, допоможе.

Знаю, що як і раніше, так і тепер у неї душа болить за родини Білорусів, Щербаків, Грищенків, Резників, Шамшурів, Моциків, Кучинських, Куликів, Дунайських, за нас з Ярославом, родину Забігайлів, Смешків, Маркових, Ільченків, Гребенюків, Наливайченків, Яценківських, за Кислицю з малим Яном, Перевертаних (перепрошую, якщо когось пропустила).

Тому через роки повертаєшся до нашого Посольства у Вашінґтоні, мов до рідного дому, і завжди знаєш, що там зустріне тебе наша посольська берегиня, дорога наша Мирослава Футей.

Аріадна Войтко – журналістка, працівниця Посольства України у США в 1992-1996, 1999-2003 роках.

СПОРТ

„Чорноморська Січ" продовжує змагання

„Чорноморська Січ" – „Ден оф Лайонс Леджент"	– 3:1
„Чорноморська Січ" – „Полонія", Валінґтон	– 3:4

Двома поєдинками на початку травня перша дружина з копаного м'яча „Чорноморської Січі" закінчила чемпіонат супер-дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи". В першій зустрічі з португальською дружиною на площі „Айронбавнд" в Нюарку „січовики" перемогли з вислідом 3:1. На початку зустрічі господарі провели кілька швидких атак, одну з яких закінчили ґолем. В дальшому ході змагань „січовики" перейняли ініціятиву, завдяки чому Андрій Панас вирівняв вислід – 1:1. В другій половині гри Данило Левицький здобув для гостей ведення – 2:1 і після нього Дмитро Терещук встановив вислід зустрічі – 3:1.

В останніх змаганнях, що відбулися пізно увечорі при електричному освітленні на площі „Смитфілд в Парсипані, „січовики" зазнали поразки від польського клюбу. Початок поєдинку був успішний для українських футболістів, які швидко здобули ведення – 2:0. Ґолі здобули Тарас Оконел і Марко Гординський. Ще до перерви гості знизили вислід 2:1 з карного стрілу, який незаслужено призначив суддя. Другу половину гри „січовики" розпочали успішно – уже на 50-ій хвилині Д. Терещук здобув ведення – 3:1. На жаль, в дальшому ході змагань суддя своїми рішеннями сприяв дружині гостей, які здобули ґоль знову з призначеного вільного стрілу. Після цієї поразки дружина „Ч. Січі" покищо посідає четверте місце, але кілька клюбів дивізії мають ще відкладені ігри і від їх вислідів залежить, чи „січовики" ввійдуть до фінальних змагань.

Склад дружини „Ч. Січі": Богдан Протас, А. Панас, Андрій Кудрик, М. Гординський, Роман Табачук, Стефан Колодій, Андрій Табачук, Салія Кудієрі, Андрій Галь, Д. Левицький, Д. Терещук, Микола Куцина, Т. Оконел. Тренер – Богдан Куцина, управитель – Микола Гординський.

* * *

Дружина 12-річних гравців „Ч. Січі" перемогла „Монтвіл Фері" з рахунком 1:0, дружина 14-річних перемогла „Вест Мілфорд" (2:1) та „Індепендентс Рокет" (5:0), а 17-річні гравці здолали „Паско Сторм" – 3:2 та „Сомерсет Гілс" – 8:0.

Омелян Твардовський

Створено електронну...

(Закінчення зі стор. 4)

мали друковані перекази, оповідання та сценарії, присвячені Різдву, св. Миколаєві, адже їх використовували читачі у святкових виставах не лише в Галичині, а й на Закарпатті, Волині, Холмщині, за кордоном. Для українців-еміґрантів часопис був своєрідним вікном в Україну.

1 травня виповнилося 115 років з дня виходу у світ першого числа „Місіонара". З нагоди цієї важливої події й вирішено видавати журнал також в електронній версії. Отже, віднині часопис має власну інтернет-сторінку: www.misionar.info.

Інтернет-видання „Місіонар" – це релігійно-культурне періодичне видання, яке не має аналогів в Україні. Метою проєкту є не просто висвітлення минулого, а й спроба творення нової дійсности.

У сучасному світі, коли дедалі більше людей віддає перевагу Інтернетові, було вирішено створити електронну версію видання і в такий спосіб поєднати довоєнні числа журналу з часописом, відновленим 20 років тому.

Структура сайту часопису відображатиме розділи друкованого видання. Водночас її доповнюватимуть нові рубрики, які передаватимуть історичне минуле крізь призму часу. Зокрема, це стосується розділу „Ретро-світлини". У розділі „Ретро-місіонер" буде розміщено копії передвоєнних номерів журналу. Крім того, видання матиме архів усіх чисел часопису, від першого до останнього (1897-1944 роки).

Автори проєкту О. Ковальська та Ігор Чава запрошують до співпраці духовних осіб, активістів християнських організацій та істориків.

„Україна стане“...

(Закінчення зі стор. 5)

час; сумновідомий ГУЛаґ.

А якою була реакція Заходу? Ніякою. Точніше – пробільшовицькою. Бо як інакше можна назвати визнання Радянського Союзу Сполученим Штатами Америки у той самий рік, коли Москва голодом знищила від 6 до 10 млн. українців? Нагадаю, це визнання відбулося у листопаді 1933 року. Хіба не знали у Вашінґтоні, що сталося тоді в Україні? Чи не знали, приміром, у Франції чи Британії про більшовицькі, ще довоєнні концтабори? Безумовно, знали. Але нацизм був засуджений і покараний у Нюрнберґу, а ось про злочини комунізму чомусь забули. У черговий раз політична складова взяла гору над моральною. Виправити це можна ще й сьогодні – Міжнародним судовим трибуналом над комунізмом. Україна, США і Канада могли б виступити ініціяторами такого процесу. Я закликаю представників американських та канадських громадських організацій, а також парляментарів США і Канади проявити необхідну ініціятиву. Зі свого боку, можу запевнити вас, що низка національно-патріотичних політичних партій та громадських організацій України, інших пострадянських та постсоціялістичних країн готова розпочати цю історично важливу для всього демократичного світу роботу.

Але повернімося до нашої головної теми. На Заході, можливо, гадали, що після Другої світової війни більшовицька Росія зміниться, стане іншою, демократичною. Якщо так, то можна лише дивуватися з наївности та недалекоглядности тих, хто так думав. На Заході були й політичні діячі, які знали ціну російській політиці і намагалися протистояти їй. Але таких було дуже небагато. За всю повоєнну історію я нараховував їх не більше, ніж на пальцях на одній руці.

Переважна більшість західних провідників була абсолютно іншою. Ще за три тижні до проголошення незалежности України Президент США Джордж Буш-старший закликав у Києві підтримувати Михайла Ґорбачова, зберегти СРСР і відмовитись від незалежности.

Вже не кажу про німців. Після подарованого їм об’єднання вони готові були цілувати землю, по якій М. Горбачов щойно пройшов, забувши про свої моральні зобов’язання перед українцями. Хоч мало який народ зазнав таких жахів під час Другої світової війни, як український.

А хіба не показовим було те, що у перші роки після відновлення нашої незалежности головною метою Америки залишалося ядерне роззброєння України – у тісній взаємодії з Росією? На нас однаково жорстко тиснули з двох боків: і зі Сходу, і з Заходу. Що отримала Україна у відповідь на відмову від третього у світі за потужністю ядерного потенціялу? Нічого, що могло б хоча б якоюсь мірою вважатися ґарантіями нашої безпеки.

Жоден тверезомислячий політик не може стверджувати, що Будапештський меморандум хоча б якоюсь мірою здатен захистити Україну. Численні приклади „українсько-російської дружби“ останніх років є цьому яскравим підтвердженням. Ми знову опинилися у ролі „об’єкта“, але, на жаль, далеко не суб’єкта власної долі. Безконечно так продовжуватися не може.

Я зовсім не хотів би, щоб у шановної авдиторії, особливо у її неукраїнської частини склалося враження, що останні 20 років нічого не змінили у ставленні Заходу до України. Поступово й до керівництва провідних західних країн стало приходити розуміння того, що на Україну не слід дивитися через московські окуляри. Особлива роля у цьому припала на Сполучені Штати Америки та Канаду.

У тому, що це відбулося, надзвичайно важливу ролю відіграла потужна українська громада у згаданих країнах. Користуючись нагодою, я хотів би ще раз, бо робив це вже неодноразово, подякувати її представникам, багатьом поколінням наших діяспорян за їхню боротьбу. Навіть у найтяжчі часи російського колоніяльного ярма, особливо у XX ст., ваша позиція, ваш голос, ваша воля надихали тих, хто залишався за залізною завісою. Ваш внесок у перемогу незалежности України є особливим. Він ще буде належним чином проаналізований та оцінений сучасниками.

У цьому зв’язку хотів би щиро подякувати організаторам нашої конференції, які долучилися до проведення цього важливого заходу, та за їхній величезний внесок у нашу спільну боротьбу. Адже, на жаль, вона ще продовжується. І через 20 років після відновлення незалежности України питання про нашу реальну незалежність знову стоїть сьогодні надзвичайно гостро. Особливо через політику теперішньої влади.

Величезне занепокоєння не лише у мене, але й у багатьох інших аналітиків, що засвідчили й сьогоднішні виступи на конференції, викликає питання безпеки України. Не треба бути академіком, щоб зрозуміти, що це є ключовим питанням нашого державотворення. Маєш безпеку, чи, бодай, її надійні ґарантії, – значить, можеш спокійно будувати своє майбутнє.

А що ж ми, українці, наразі маємо?

Наївними виявилися сподівання тих політиків та науковців, які думали, що з крахом комунізму у Північній Атлантиці запанують мир та спокій. Виявилося, що на цьому просторі існує фактор, який, безвідносно до форми суспільного ладу, продукує напругу. Це – Росія. Історія СРСР підтвердила, що комуністична ідеологія була лише оболонкою, формою, за якою ховалася все та ж імперська сутність російської держави. Відійшов у минуле комунізм, але нікуди не зник російський шовінізм, російська імперськість і намагання загарбати чуже, встановити межі своїх „особливих інтересів“.

Щоб мене не звинувачували в упередженості, подам кілька висловлювань російських інтелектуалів, наших з вами сучасників. Таких людей в Росії одиниці. Раніше таких просто розстрілювали, а тепер мусять терпіти і вважають утриманцями ненависного владі Заходу. Ігор Чубайс, російський інтелектуал, так пише про Росію після розпаду СРСР: „Держава, у яку ми потрапили після розпаду СРСР, – це не нова Росія, а пострадянська система, це новий вид номенклатурно-тоталітарного режиму. Це новий СРСР. … Суть держмашини, що зберігається 90 років, полягає у тому, що вона змінилася лише зовні, поверхнево, а в своїй основі реформуванню не підлягає, її можна лише демонтувати“.

А ось що пише відомий аналітик Лідія Шевцова: „Російська влада абсолютно не відчуває драйву й духу нової епохи“...

Міняються форми правління, але не змінюється сутність московства. Воно залишається незмінним – імперським, аґресивним, немилосердним.

Чи розуміють це сучасні західні політики? ... Якби розуміли, то хіба б заперечували керівники Німеччини та Франції у наданні Україні Пляну набуття членства в НАТО на Букарештському саміті? Хіба такою була б реакція НАТО та ЕС на російську аґресію проти Грузії у серпні 2008 року? Хіба такою була б реакція на відкриту підтримку Росією режимів в Сирії чи Ірані? Чи не на часі, нарешті, західним провідникам зрозуміти одну, але дуже просту істину: умиротворенням аґресора його можна підштовхнути лише до нової аґресії?...

Тут я хотів би віддати належне попередньому Президентові США Джоржеві Бушеві-молодшому та його команді, яка спромоглася гідно тримати лінію захисту демократії та свободи, в тому числі й щодо України. Видатну ролю у наближенні України до демократичних цінностей та поглибленні українсько-американських взаємин відіграв Президент України Віктор Ющенко. Власне він заклав засади демократизації сучасної України. Мені також приємно нагадати, що спільно з Держсекретарем США Кондолізою Райс у грудні 2008 року я підписав Хартію про особливе партнерство між Україною та США, в якій ми зробили ще один крок у напрямку зміцнення безпеки України. Звичайно, не такий великий, як би нам, українцям, хотілося, але той, що у кінцевому підсумку приведе до успіху.

Успіхом я називаю вступ України до НАТО – як єдиної на сьогодні організації колективної безпеки в Північній Атлантиці, що об’єднує демократичні країни і здатна захистити їх від зовнішньої аґресії... У XXI ст. не може бути місця імперіям у будь-якому вигляді!

Має бути зформований потужний північноатлантичний центр сили, з тісною координацією дій по лінії Північна Америка-Европа, НАТО – ЕС, складовою яких має бути Україна. Сучасна Росія не вписується у цю конструкцію не тому, що нею традиційно керують недемократичні правителі. Питання далеко не тільки в них. Питання в суспільстві. Саме воно обирає таку недемократичну владу. Останні президентські вибори яскраво підтвердили це. За демократичну опозицію проголосували мізерних 5-7 відс. виборців. Хоча й ці 5-7 відс. назвати демократичними доволі важко.

...Я б дуже радив західнім керівникам, попри їхню шалену зайнятість, почитати справжню історію Росії, починаючи від князя Андрія Боголюбського. Я не є антиросійськи налаштованим політиком, що мені закидають як у самій Росії, так і проросійські сили в Україні. Насправді я є реалістом і тому говорю про те, що достеменно знаю. Так от я, і не тільки я, достеменно знаю, що Росія прагне якомога швидше поставити хрест на українській незалежності. Прагне прибрати з дороги Україну як можливий небажаний приклад для власного суспільства у разі нашого успіху на шляху до ЕС та НАТО. Бо успіх демократичної України – це крах авторитарної Росії.

Чи зрозуміє Захід новий шанс, в тому числі й для себе, який відкривається приєднанням України до західньої цивілізації? Як на мене, перспективи як Північної Атлантики, так і Росії на багато десятиліть визначаються сьогодні саме в Україні. Не бачити, не розуміти цього – значить знову демонструвати або некомпетентність, або аморальність...

Сказавши це, я ніяким чином не знімаю головної відповідальности за майбутнє українців з самих українців. Я щиро вірю, що зміни не за горами. Маю на увазі вже жовтень цього року. У разі перемоги опозиції, а я у це щиро вірю, відбудуться кардинальні зміни й у зовнішній політиці. Ми змінимо закон, яким Україну перетворили на „сіру зону безпеки“. Ми відновимо наш курс на вступ до НАТО, знімемо перешкоди на шляху України до ЕС.

Але головні зміни мають відбутися у нашій внутрішній політиці. Ми повинні раз і назавжди покінчити з радянським минулим: корупцією, тіньовою економікою, вибірковістю правосуддя, роздвоєністю всередині суспільства. Україна має нарешті стати українською, демократичною та европейською.

Отже, і нам, і Заходові треба пройти свій шлях. Але ми подолаємо його значно швидше, якщо об’єднаємо свої зусилля, якщо у наших взаєминах не буде двозначности, коли Україну розглядатимуть як самостійний чинник міжнародного життя, а не зону чиїхось інтересів. Лише тоді ми матимемо шанс на успіх. Я щиро вірю і в наш шанс, і в наш успіх... Слава Україні!

Делеґація канадського...

(Закінчення зі стор. 1)

ністрації, а також з почесним консулом Канади у Львові Оксаною Винницькою.

У засіданні взяли участь представники Українського Католицького Університету, музею „Тюрма на Лонцького“ та „Експрес-газети“ Руслан Забілій, о. Борис Ґудзяк, проф. Ярослав Грицак, Ігор Починок.

Друга половина дня завершилася слуханням представників політичних партій „Батьківщина“, „Свобода“, „Фронт змін“ і Республіканської християнської партії. Незважаючи на запрошення, представники Партії Реґіонів на засідання не прийшли. Виступили також Роман Ілик, Степан Кубів, Ірина Фаріон, Богдан Панькевич. Слухання завершились пресконференцією для місцевої преси та журналістів Північної Америки.

У складі делеґації були члени парляменту Б. Дешерт, Ніна Ґрівел, Лінда Данкен, Александрін Летендресі, Релф Ґудейл, секретар міністра закордонних справ Луїз Бравн, секретар міністра міжнародного співробітництва Дейв Вен Кестерен.

18 травня члени парляменту поїхали у Самбір, щоб відвідати масове поховання багатьох тисяч євреїв, закатованих нацистами. Канадські парляментаристи зустрілися з Марком Фрейманом і Борисом Вжесневським, котрі працюють з групою канадських археологів над визначенням точних меж стародавнього єврейського кладовища, щоб увічнити пам’ять тих, хто загинув від рук нацистів. Цей проєкт став можливим завдяки старанній роботі української та єврейської громад у Канаді.

КУК

Україна і НАТО...

(Продовження зі стор. 1)

лише заслуговують на високу оцінку, але їх слід обов'язково взяти до уваги, якщо Україна збирається грати значну ролю в Европі.

Організатори визначили особливу чикаґську подію як форум задля оцінки взаємин України і НАТО.

В дусі української традиції, учні місцевої Школи українознавства піднесли на рушнику хліб-сіль колишньому міністрові закордонних справ України Володимирові Огризкові. Відтак до учасників форуму звернулися з вступними словами головуючий на конференції Павло Бандрівський, голова Ілинойського відділу Українського Конґресового Комітету Америки д-р Олесь Стрільчук та виконавчий директор Ліґи українців Канади, один з головних організаторів конференції Борис Потапенко, який також зачитав лист від колишнього президента Світового Конґресу Українців Аскольда Лозинського.

Конференція складалася з двох частин, що відбулися у форматі круглого столу. Ранковим засіданням провадив виконавчий директор Центру американсько-українських взаємин д-р Володимир Зарицький, а темою обговорення було – „Сприйняття України в стратегічних рамках". В засіданні взяли участь колишній Посол США в Україні Джон Гербст, котрий представляв американські погляди; колишній Посол Канади в Україні Ендрю Робінсон висловлював канадську точку зору; колишній голова Служби безпеки України, ініціятор громадського руху „Оновлення країни" Валентин Наливайченко вособлював представив сторону; експерт Брюсельського Центру европейської політики Аманда Пол представила европейську точку зору; виконавчий віце-президент Атлантичної Ради Деймон Вілсон говорив від імені НАТО; старший науковий співробітник Програми з питань Росії та Евразії Королівського Інституту міжнародних взаємин у Лондоні Джеймс Шер прокоментував російську точку зору, зауваживши при цьому, що це не його особисті думки, а лише ті, яких, як виглядає, дотримується Москва.

Д-р В. Зарицький задав тон для першого обговорення, припустивши, що хоч Україна залишається на „цивілізаційному кордоні" між Сходом та Заходом, вона „завжди обирала шлях з Европою". Европа, тим не менше, „завжди відмовчувалась. Тому цікаво, чи сьогодні Україна все ще хоче бути частиною Европи?".

„Географічний центр Европи перебуває в Україні, – нагадав Посол Дж. Гербст, – вона важлива для Европи". Україна може, на його думку, багато запропонувати Европі, оскільки володіє не лише корисними копалинами, але й „освіченим населенням, яке має потенціял, щоб змінити світ". Згадавши знамениту картину Іллі Рєпіна „Запорожці пишуть листа турецькому султанові", Дж. Гербст звернув увагу на те, що українська еліта завжди ставилась з підозрою до централізованої влади, тому „не випадково, що Греко-Католицька Церква з'явилась саме в Україні... це був шлях утвердження Україною своєї ідентичности" між двома чужими силами.

Сьогодні ж як у східній частині України, так і в західній присутні авторитарні тенденції. Президент Леонід Кравчук сповідував ідею сильного громадянського суспільства, натомість Президент Леонід Кучма схилявся до „м'якого авторитаризму", який спричинив „втому від України" у Вашінґтоні. Президент Віктор Ющенко підхопив ідею громадянського суспільства і зробив багато, щоб відновити її. Сьогодні Україна все ще залишається бар'єром проти російського імперіялізму, але до Вашінґтону повернулась втома від України. Україна потребує „тонкого підходу" з боку Вашінґтону, – підсумував Дж. Гербст, – але США „не справляються з тонкістю". В результаті єдиною рукою, яка простягається до України, є рука Росії".

Посол Е. Робінсон підкреслив стратегічну важливість України для Канади, яка підтримує демократію та верховенство права в інших країнах і чутливо ставитися до України та її сусідів. Посол відзначив важливу ролю українських канадців у житті Канади і заявив, що і українська громадськість країни, і Канада в цілому мають однаковий інтерес до України. У період 1991-2001 років канадський уряд ще мав надію, що Росія стане демократичною державою, однак, з появою Володимира Путіна стало ясно, що ворожість російського уряду до незалежної України зростатиме. До 2007 року російська надмірна наполегливість внесла значні зміни в ґльобальне середовище. Проте між Канадою та Росією не відновилися добрі стосунки. Також канадський уряд глибоко стурбований теперішнім ставленням української влади до Юлії Тимошенко.

У розмові під час конференції (зліва) Сергій Квіт, Любомир Луцюк і Мирон Куропась. (Фото: Леся Куропась)

Наприкінці свого виступу Посол Е. Робінсон запевнив, що хоч Україна останнім часом і не засвідчує свого прагнення до членства в НАТО, Канада буде продовжувати домагатися її прийняття в альянс.

В. Наливайченко заявив, що він представляє те політичне об'єднання в Україні, яке підтримує членство в НАТО, і підкреслив, що в українському суспільстві ідеї европейської інтеґрації та членства в НАТО мають все більше прихильників, та водночас ще не втратила свого впливу стара радянська дезінформація стосовно НАТО. Крім того, як і раніше, пересічне сприймання НАТО в Україні проходить через призму проросійських засобів масової інформації. І все ж навіть за цих складних умов українська опозиція об'єдналася, зокрема щодо зовнішньополітичних пріоритетів України. „Ми вважаємо, що нинішня політична невтральна позиція України є помилкою, і виступаємо проти цього", – сказав В. Наливайеченко.

А. Пол, ствердивши, що Україна залишається важливою частиною інтересів Европейського союзу, висловила жаль з того приводу, що Україна внутрішньо розділена, тому якщо Росію вважати її зовнішнім ворогом, то „Україна сама для себе є найгіршим внутрішнім ворогом". Влада України вирила собі яму, а її противники в Европі, (наприклад, німецький Канцлер Анґела Меркель) користуються цим. Нинішня влада України не розуміє значення верховенства закону і того, як повинна функціонувати демократія. Нині це трагедія, оскільки досі Україну розглядали як „маяк демократії" серед пострадянських держав. Україні потрібне нове (молоде) покоління керівників, – заявила А. Пол.

Тим не менше, бойкотування майбутніх футбольних матчів в Україні деякими европейськими структурами не належить до вдалих рішень. „Чи може Україна повернутись на правильний шлях? – запитала А. Пол. – Так, може, і заради цього Европейський союз буде дуже уважно стежити за жовтневими виборами". Брюсельський експерт також згадала про позитивні взаємини ЕС з Україною, наприклад, співпрацю в боротьбі з піратством. „Ізоляція України – це не вихід", – сказала вона, закінчуючи свій виступ.

Віце-президент Атлантичної Ради Д. Вілсон висловив певність, що „Україна залишається стержнем европейської безпеки". Він порівняв конференцію НАТО в Букарешті з конференцією НАТО в Чикаґо. У Букарешті Президент Джордж Буш підтримував членство України в НАТО. Це саме робили Польща та Угорщина. Дж. Буш перед приїздом до Букарешту навіть відвідав Україну, показуючи цим свою підтримку. У Букарешті Україна була найголовнішою темою порядку денного, а в Чикаґо ця тема навіть не згадувалася.

Д. Вілсон нагадав учасникам форуму той прикрий факт, що „суверенітет України не ґарантований". На міжнародному рівні Україна є надійним партнером, але у внутрішньому пляні вся країна „стає, як Донецьк". Корупція робить Україну беззахисною перед „зовнішніми підступними силами", тому отрібно підтримувати стосунки з Україною на тому ж рівні, як і перед Помаранчевою революцією. Якщо опозиція зазнає поразки, метод В. Путіна (у вигляді „керованої демократії") буде узаконено і в Україні.

Про те, як росіяни ставляться до України та її прихильности до НАТО, говорив на конференції Дж. Шер. У Москві вважають, що членство України в НАТО було б загрозою для Росії, оскільки й сьогодні НАТО розглядається як ворог для російської армії. Україна для росіян є питанням ідентичности, – зазначив політолог, – тому Росія домагається „братніх взаємин" з Україною, що на практиці означає російське домінування. Це головна мета Росії щодо України. В. Путін боїться членства України в НАТО, оскільки він знає, що це обов'язково приведе до зміни внутрішньої політики України, яка, в свою чергу, представлятиме загрозу для авторитарного російського стилю правління. В. Путін знає, що Росія сильніша в порівнянні з Україною, але російські стратегічні активи зменшуються. Щоб уникнути цього, В. Путін хоче на свій лад вирішити „українську проблему" та „поставити крапку".

В обговоренні взяв також участь директор Департаменту міжнародної безпеки і роззброєння Міністерства закордонних справ України Олександр Олександрович. Він захищав теперішню київську політику невтралітету, вказуючи на те, що історично Україну тягнули як захід, так і схід. „Обидві сторони домагалися свого, та були не дуже успішними". Враховуючи нинішнє роздвоєння в Европі, невтралітет, на його думку, є наразі найкращим вибором для України, хоч, певна річ, „цей вибір не може бути постійним", – сказав О. Олександрович.

Денна сесія, модератором якої був голова Комітету з міжнародних справ Ліґи Українців Канади Ігор Козак, складалося з доповідей Дж. Шера, голови з питань европейської безпеки аналітичної корпорації „RAND" д-ра Стівена Ларабі, професора політичної географії Королівського військового коледжу Канади д-ра Любомира Луцюка, наукового директора київського Інституту евроатлантичного співробітництва Олександра Сушка, старшого наукового співробітника Міжнародної програми безпеки Атлантичної Ради Яна Бжезинського та директора Фундації українсько-польської співпраці (PAUCI) у Варшаві Яна Пєкла.

І. Козак почав з короткого огляду минулих взаємин НАТО та України. У 1995 році Україна першою з країн Співдружности незалежних держав стала членом Програми НАТО „Партнерство заради миру". Комісія „Україна-НАТО" була заснована в 1997 році. Стосунки погіршились в 2002 році, коли з'ясувалося, що Україна передала складну систему оборони для іракського диктатора Садама Гусейна. Незважаючи на значне сприяння адміністрації Президента Дж. Буша Плянові дій щодо майбутнього членства України в НАТО, цю ідею відкинули Німеччиною та Францією в 2008 році на конференції НАТО у Букарешті. У 2009 році український парлямент схвалив створення Центру інформації та документації НАТО в Києві. Проте у 2010 році Президент Віктор Янукович заявив, що українське членство в НАТО „може з'явитися в плянах в певний момент, але ми не побачимо його в найближчому майбутньому". Під час своєї візиту в Брюсель того ж року В. Янукович заявив, що в статусі України не буде жодних змін. Пізніше, виступаючи в Москві, він підтвердив свою позицію, що Україна не збирається приєднуватись. „То що ж пішло не так?", – запитав учасників І. Козак.

Висловлюючи европейську позицію щодо цієї проблематики, Дж. Шер пояснив, що у НАТО відчувають власні обмежені можливості, зумовлені залежністю від постачань російських енерґоносіїв. Після Помаранчевої революції були значні сподівання, однак, вони не виправдались, бо, наприклад, у газовій галузі прозорости так і не було досягнуто.

С. Ларабі заявив, що, на відміну від України, де щодо НАТО вислов-

(Закінчення на стор. 17)

Україна і НАТО...

(Закінчення зі стор. 16)

люються різні безпідставні застереження, в інших країнах колишнього Варшавського пакту такої проблеми нема. У той же час деякі европейські країни все ще перебувають під враженням, що Україна – це не зовсім нація. Росія і раніше виступала проти членства України в НАТО, але Україна все ж вирішила приєднатися до Програми НАТО „Партнерство заради миру". Це був мудрий політичний хід. Президент Л. Кучма схилився на бік НАТО і цим озброїв себе перед російським Президентом Борисом Єльциним, який змушений був підписати досить рівноправний Договір про дружбу між Росією та Україною.

Найкращі умови для членства України в НАТО склалися в Букарешті, але вони тепер втрачені, пояснив С. Ларабі. Під час російсько-грузинської війни у 2008 році США промовчали, і керівництво НАТО зрозуміло свою безпорадність проти російської аґресії. Відтоді европейська підтримка розширення НАТО ослабла. Президент Дж. Буш підтримував Україну цілком виразно, Президент Барак Обама цього не робить. Відволікаючись на Близький Схід, США мають менше часу, щоб зосередитися на пострадянському просторі. Відтак іґнорування України в кінцевому підсумку неґативно впливає і на грузинські, і на молдавські, і навіть на білоруські прагнення.

Сьогодні Україна переживає кризу ідентичности. Відмова від неґативного ставлення до НАТО в Україні може забрати багато часу. Як і в минулому, США повинні шукати співпраці зі збройними силами України. Нинішній риск для України є не зовнішнім, а внутрішнім, додав С. Ларабі.

Характеризуючи західні політичні тенденції щодо України, д-р Л. Луцюк в тоні гострої полеміки згадав, як він колись вважав, нібито західні держави були справді зацікавлені у вільній Україні. Однак, його думка змінилася, як тільки почав читати історичні архіви. У 1931 році у звіті британської розвідки, наприклад, українські провідники були описані як такі, котрі „щойно вийшли з „псевдоінтелектуального" стану і мають явний „східній бзік" у своїх мізках". Автори іншої доповіді описують українських політичних провідників як „зборище ледарів".

Відтак д-р Л. Луцюк піддав сумніву мудрість українських діячів, котрі добровільно передали український ядерний потенціял Росії. Мовляв, якщо Північна Корея, Пакистан, Індія, Ізраїль і, можливо, Іран, є ядерними державами, то „що страшного в українцях з ядерною зброєю (Ukes with Nukes)?" (цю репліку присутні зустріли аплодисментами).

Неможливість вступу України до НАТО доповідач пояснив політикою В. Путіна. Російський керівник намагався привернути до себе увагу Жака Ширака у Франції та Сільвійо Берлюсконі в Італії, а найбільшої прихильности домігся від німецького прем'єр-міністра Ґерґарда Шродера, який відверто виступав проти членства України та Грузії у НАТО і за це був винагороджений високоплатною посадою в структурі російського „Ґазпрому". Для того, щоб перешкодити розширенню НАТО, В. Путін завжди прагнув вести політику так, щоб тримати альянс внутрішньо роз'єднаним.

Д-р Л. Луцюк також згадав про Гарвардський центр з науки і міжнародних взаємин у Белфері, де створено Двопартійну комісію з політики США щодо Росії, головами якої є колишні американські сенатори Ґері Гарт і Чак Гейґл. Саме ця так звана Комісія Гейґла-Гарта рекомендувала адміністрації Б. Обами переглянути стосунки з Росією. Ось так міжнародні маніпуляції В. Путіна привели до того, що „ля України наразі двері в НАТО зачинені".

Джеймс Шер (зліва) з Великобританії і Стівен Ларабі з США. (Фото: Леся Куропась)

Професор О. Сушко зазначив, що зустріч НАТО в Букарешті не була цілковитою поразкою, оскільки після неї було створено інструмент стеження за процесами становлення в Україні громадянського суспільства, заснованого на верховенстві права. Цей інструмент сприяв рухові України до евроатлантичних реформ. Україні потрібно більше працювати, щоб потрапити в НАТО на правах рівноправного партнера і здійснити справжній внесок у місію альянсу. Нині, на думку О. Сушка, в Україні не найкращий час для референдуму щодо членства в НАТО – спершу належить об'єднати суспільство, щоб створилася критична маса мислячих громадян, які заради добраУкраїни будуть діяти незалежно від тих, хто має владу.

Позицію НАТО також охарактеризував Ян Бжезінський, розпочавши з того, що має власні спостереження, адже жив два роки у Києві як доброволець від американської неурядової організації. На його думку, першим започаткував наближення України до НАТО Президент Л. Кучма. Доповідач висловив переконання, що наразі статус України як нації залишається неоднозначним, оскільки Росія ніколи не відмовиться від своїх імперських амбіцій. Відмова від ядерної зброї була позитивним кроком, бо вона викликала прихильність до України тоді, коли їй це було важливим.

Президент Д. Буш виступав за членство України в НАТО, але тоді ця ідея була відкинута через її надмірну поспішність. Тим не менше, Україна має зв'язки з НАТО, про що свідчать приклади з Косово, з участю команди медиків в Афганістані. Більше того, українські військовослужбовці реґулярно відвідують школу НАТО в Европі, і Україна приєдналась до НАТО у війні з піратством, сказав Я. Бжежинський. Вторгнення Росії в Грузію охолодило стосунки між Україною і НАТО. До того ж, видається, США нині відходять від НАТО, стають пасивними – замість того, щоб керувати. США повинні об'єднатись зі своїми союзниками, особливо Німеччиною та Францією, і працювати на користь більш позитивного ставлення до НАТО в Україні.

Характеризуючи російський погляд, Ян Пекло заявив, що НАТО потрібна Росії як „безпечний ворог". Натомість справжнім ворогом Росії є Китай. Нинішня тактична мета Росії – не дати Україні вступити в НАТО та ЕС, а кінцева – відновити вплив, який мала Москва в межах Варшавського пакту. „Росія без України – як людина без душі, – згадав доповідач, – Київська Русь є певним духовним підґрунтям для Росії". Також він згадав книжку Тімоті Снайдера „Bloodlines", у якій ідеться про історію жахів фашистських та радянських вторгнень в Польщу та Україну. На його думку, зображене у творі є якнайкращим обґрунтуванням потреби розширення НАТО.

Надалі дискусія продовжилася у питаннях і відповідях. О. Сушко погодився, що Україна правильно зробила, відмовившись від ядерних боєголовок. „Чи хотів би я бачити Януковича з ядерною зброєю?" – запитав він.

Дж. Шерр наголосив на своєму переконанні, що найбільшою небезпекою для України є Росія, яка налаштована на розподіл України. Він впевнений, що НАТО втратила зв'язок зі своїм історичним корінням, а через це – і з моральним також. На його думку, НАТО перебуває у стані перетворень, і не має певности, куди хоче рухатись.

„Зустрі у Чикаґо не є зустріччю розширення, – сказав також Я. Бжежинський, – це зустріч відновлення". Оскільки Росія втрачає стабільність, вона теж стає небезпечнішою, схильною вирішувати свої проблеми з більшою нестримністю. „У Польщі та в України досить підстав для єдности, – ствердив він і спитав – Як зміниться картина світу, якщо утвориться єдність між США, Польщею та Україною?".

Після обговорень і години перепочинку розпочався бенкет, безпосередньо перед початком якого учасників зустрів запальний виступ відомого чикаґського танцювального колективу „Громовиця".

Керувала бенкетовими церемоніями енерґійна Марта Фаріон, президент Фундації Києво-Могилянської академії. З першою доповіддю виступив гість з Києва президент Могилянки д-р Сергій Квіт. Темою його виступу було „Національне відновлення через освіту". Він пояснив, що українська вища освіта й досі перебуває у полоні радянського підходу, якому активно протистоять такі заклади науки і освіти, як Києво-Могилянська академія. Саме вона впроваджує европейські цінності в українську освіту, реалізуючи Болонський процес, що дасть змогу вивести українські університети на рівень західних.

Головну доповідь виголосив д-р В. Огризко (її текст вміщено в цьому ж числі на 5 стор. – Редакція „Свободи").

Переклад з англійської: Андрій Судин.

Подзвін по нашому батькові

Ми все надіялися, що діждемося його 100-ліття, але доля вирішила по-своєму, й наш дорогий Тато, д-р Леонід Мостович, відійшов у вічність 12 лютого, на 92-му році життя.

Ми не могли собі уявити, як можна жити без його опіки та любови, без його вдумливих зауваг, без розумних його порад, а зосібна – без розповідей та неоціненних спогадів з його надзвичайного життя. На них ми виростали та пізнавали його світ та ідеї, що їм він присвятив своє життя та свою боротьбу. Ми порівнювали наші молоді літа з його молодістю й не могли вийти з дива, як він міг те все пережити. Він ніколи не нарікав, а бачив те все як дану Богом дорогу, що її слід прийняти такою, а не іншою.

Ми також чуємося дітьми України, навіть у далекій чужині, але він жертвував їй усю свою печальну молодість, свою палку відданість, свої всі мрії-надії, таланти, юну енерґію, безмежну любов та вірність нашій визвольній ідеї. А як прийшло визволення, він продовжував горіти бажанням допомогти нашій обездоленій та обкраденій, але ще живій Вітчизні. До свого останнього віддиху він жив, дихав нею, залишаючи нам дітям та внукам дороговказ, як жити чесно та гідно вірними дітьми далекої Батьківщини.

Патріотизм має різні обличчя, але в нашого Тата це була невідлучна частина його єства. Це не була лише емоційна вірність визвольній нашій ідеї. Це було служіння їй та пошук шляхів оздоровлення нашої спільноти – там, на рідних дорогах печальної нашої історії, та тут, у далекому розсіянні на стежках, позначених могилами покоління, що відходить, та тугою й розгубленістю молодих, які ще несуть прапор батьків.

Десятиліття його життя були виповнені по береги творчістю. Для нас, молодих, він був прикладом усіх людських чеснот, і ми горді, що можемо назватися дітьми й внуками Леоніда Мостовича. Світ за ним плаче, а численні вислови співчуття друзів, співробітників, пацієнтів нагадують нам про його успіхи як лікаря, науковця, професора медицини, прекрасного знавця радіологічної технології, що росте з року в рік, розвиваючи все нові діягностичні та терапевтичні удосконалення. Серед його документів знаходимо численні признання та нагороди державних і стейтових урядів за його вклад і активну ролю в намаганні удосконалити опіку над хворими. Журба за хворих ветеранів була золотою ниткою його намагань.

На всі оті премії наш скромний Тато не звертав особливої уваги, а питав себе постійно, чи він справді віддав борг незнаному американському воякові, який в останні дні війни приніс Татові солоний військовий крекер, як Тато вмирав з голоду в останньому нацистському таборі смерти, серед мертвих і напівмертвих в'язнів, призначених до спалення. Коли ми його запевняли, що він, на нашу думку, сплатив вдесятеро свій борг, він повертався думками до тієї незабутньої доленосної весни 1945 року, переконуючи нас, що сплатити борг милосердя, любови й прямо теплого людського серця – неможливо. А 30 літ, що він посвятив опіці над ветеранами – це лише атомик сплаченого боргу.

За родину:

Ірина Мостович-Дейчаківська
– донька
Марко Мостович
– син

У Львові загинув відомий співак

Марта Осадца

Св. п. Ігор Кушплер. (Фото: solospiv.com)

ЛЬВІВ. – 23 квітня загинув в автокатастрофі на терені Польщі соліст Львівського національного академічного театру опери та балету ім. Соломії Крушельницької, Народний артист України Ігор Кушплер. Пізно вночі він повертався власним автом з майстер-клясів і з усією швидкістю наїхав на вантажівку, яка різко загальмувала попереду.

Прощання з артистом відбулося 26 квітня у приміщенні Львівської опери. Поховали І. Кушплера на Личаківському цвинтарі.

І. Кушплер народився 1 січня 1949 року в селі Покрівці, на Львівщині.

Творчий шлях І. Кушплер розпочав 16-річним в ансамблі „Верховина". Після закінчення вокального та дириґентського факультетів Львівської консерваторії понад 30 років був провідним солістом театру.

У своєму репертуарі артистмав близько 50 оперних партій, був учасником фестивалів в Україні, Польщі, Росії, Німеччини, Еспанії, Австрії, Угорщини, Лібії, Лівану, Катару, виступав у Великобританії, Арґентині, Бразилії, Канаді, США.

В останні роки проф. І. Кушплер був завідувачем катедри академічного сольного співу Львівської державної музичної академії ім. Миколи Лисенка.

Поправка

У подяці у **св.п. Романа Байляка**, поміщені у Свободі за 11 травня ц. р. пропущено двох жертводавців:
Осип Цікало - $50.00;
Зінаїда Левицька - $100.00.

Перепрошую за недогляд.

Дружина Анна Караванська Байляк

Минув час, відколи відійшли
на вічний спочинок найдорожчі нам

св.п.
William (Славко) Byk
20 травня 2004 р.

та св.п.
Olga Byk (Кукіз)
25 лютого 2011 р.

У глибокому смутку залишилися
діти: - Денис, Даєн, Дана.
внуки: - Ерик, Брейден, Ейрі, Шана, Стейсі;
близькі в Америці та Україні.

Дякуєм Тобі Родино!
За серце щире й доброту, –
За те, що завжди й неупинно
Давали нам любов палку.

В скорботі нині Ваші діти, –
І внуки згадують про Вас.
Із нами Вам би іще жити...,
Але нема Вас серед нас.

Візьми їх Боже під опіку
І Мирослава й Олю Вук.
У Рай небесний і навіки, –
Життя душі – це інший лік!

Вічна Вам пам'ять і
Вічная пам'ять їх внуку Раєну.

„В оселях Твоїх Господи,
де всі святі Твої спочивають,
Упокой і душу раби Твоєї,
бо ти єдиний Чоловіколюбець".

У глибокому смутку і з душевним жалем
прощаємось з нашою сердечно доброю
сестрою і тетою

св. п.
ЛЯРИСОЮ ЛЯЩУК
1-15-1928 – 5-28-2012
родом з Холмщини,
дочкою о. протоієрея Миколи і Євгенії,
сестрою убитого воїна УПА – Юрія.

Ласкаво просимо друзів і знайомих помолитись за спокій Її душі.

сестра – ІРИНА ЧМОЛА
племінниця – ЗОРЯНА з мужем д-ром АНДРІЄМ ЛЯТИШЕВСЬКИМ
племінник – ОЛЕГ ЧМОЛА з дружиною АННОЮ і синами ЮРІЄМ і ІВАНОМ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ довершив о. протоієрей Юрій Касіянов, настоятель парафії св. Тройці –Бафало-Чіктоваґа, Н.Й.

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція